

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. XI. 38.

SINNSSYKEHUSENES
VIRKSOMHET

1948

OG OPPGAVER OVER OFFENTLIG FORPLEIDE SINNSSYKE I 1948.

Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1948.

UTGITT AV

STATISTISK SENTRALBYRÅ

OSLO

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1950

Pris kr. 1.50.

Norges Offisielle Statistikk, rekke X og XI. (Statistique Officielle de la Norvège, série X et XI.)

Rekke X.

Trykt 1949.

- Nr. 171. Statistisk-økonomisk oversikt over året 1948. (*Aperçu de la situation économique.*)
- 172. Folkemengdens bevegelse 1942—45. (*Mouvement de la population.*)
- 173. Meieribrukets i Norge 1947. (*L'industrie laitière de la Norvège.*)
- 174. Forsikringsselskaper 1947. (*Sociétés d'assurances.*)
- 175. Veterinærvesenet 1947. (*Service vétérinaire.*)
- 176. Norges bergverksdrift 1947. (*Mines et usines.*)
- 177. Norges jernbaner 1945—46. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 178. Statistiske overslukter 1948. (*Résumé rétrospectif.*)
- 179. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1945. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 180. Norges industri 1946. (*Statistique industrielle.*)
- 181. Sinnssykehuseses virksomhet 1943, 1944, 1945. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 182. Fagskolestatistikk 1944/45—1946/47. (*Ecoles professionnelles.*)
- 183. Bondenes bruttoformue og gjeld 1940, 1944 og 1946. (*Fortune et dette des propriétaires.*)
- 184. Telegrafverket 1946—47. (*Télégraphes et téléphones de l'Etat.*)
- 185. Arbeidslønninger 1947. (*Salaires des ouvriers.*)
- 186. Norges handel 1947. (*Commerce.*)
- 187. Industriarbeidertrygden 1946. (*Assurances de l'Etat contre les accidents pour les ouvriers industriels etc.*)
- 188. Kommunenes gjeld og kontantbeholdning m. v. 1948. (*Dette etc. des communes.*)
- 189. Skolestatistikk 1945—46. (*Instruction publique.*)
- 190. Norges postverk 1948. (*Statistique postale.*)
- 191. Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1946. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 192. Alkoholstatistikk 1947—48. (*Statistique de l'alcool.*)
- 193. Norges kommunale finanser 1944—45. (*Finances des communes.*)
- 194. Folkemengdens bevegelse 1946. (*Mouvement de la population.*)
- 195. Jordbruksstatistikk 1948. (*Superficies agricoles et élevage du bétail. Récoltes etc.*)
- 196. Sinnssykehuseses virksomhet 1946. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
- 197. Statistisk årbok 1949. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
- 198. Trafikkulykker 1941—47. (*Accidents de circulation.*)
- 199. Norges fiskerier 1945. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 200. Norges elektrisitetsverker 1939—41. (*Usines d'électricité.*)

Rekke XI.

Trykt 1950.

- Nr. 1. Økonomisk utsyn over året 1949. (*Aperçu de la situation économique.*)
- 2. Folketellingen i Norge 3. desember 1946. I. Folkemengde og areal i de forskjellige deler av landet. Beboede øyer. Hussamlinger. (*Recensement du 3 décembre 1946. I. Population et superficie des divisions administratives etc. Iles habitées. Agglomérations.*)
- 3. Forsikringsselskaper 1948. (*Sociétés d'assurances.*)
- 4. Telegrafverket 1947—48. (*Télégraphes et téléphones de l'Etat.*)
- 5. Norges handel 1948. (*Commerce.*)
- 6. Arbeidslønninger 1948. (*Salaires des ouvriers.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. XI. 38.

SINNSSYKEHUSENES VIRKSOMHET

1948

OG OPPGAVER OVER OFFENTLIG FORPLEIDE SINNSSYKE I 1948.

Statistique des hospices d'aliénés pour l'année 1948.

UTGITT AV

STATISTISK SENTRALBYRÅ

OSLO

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1950

For årene 1854—1871 se «Sundhetstilstanden og medisinalforholdene».

For årene 1872—1929 se «Sinnssykeasylenes virksomhet».

For årene 1930—1934 se «Sundhetstilstanden og medisinalforholdene».

(For året 1932 se også «Tidsskrift for Den norske lægeforening» nr. 17—18
for 1934.)

For årene 1935—1947, se «Sinnssykehuseenes virksomhet».

F O R O R D

Oversikten over sinnessykehusenes virksomhet i 1948 bygger på oppgaver som er sendt inn fra sinnessykehusene, fylkesmennene og de offentlige leger. Tabellene er utarbeidd på samme måte som tidligere.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 15. august 1950.

Petter Jakob Bjerve.

Julie E. Bækker.

Innhold.

Innledning.

	Side
1. Sinnssykehus, sykeplasser og belegget på sinnssykehusene	3
2. Pasienter som er lagt inn på sinnssykehus for første gang	8
3. Pasienter som tidligere har vært behandlet på sinnssykehus	11
4. Pasienter utskrevet fra sinnssykehusene	12
5. Pasienter døde på sinnssykehusene	14
6. Helseforholdene	15
7. Sykebehandlingen	17
8. Utdrag av regnskapene	21
9. Tilleggsopplysninger gitt av fylkesmennene og de offentlige leger	22
Résumé en français	24

Tabeller.

Tabell 1. Sinnssykehus ved utgangen av 1948	25
» 2. Bevegelsen i belegget på sinnssykehusene og sinnssykehusenes privatpleie	26
» 3. Bevegelsen i belegget i sinnssykehusenes privatpleie	27
» 4. Overbelegget på de enkelte sinnssykehus	27
» 5. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus. I. Alder ved innleggingen. II. Alder da de første symptomer viste seg	28
» 6. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus delt etter sykdommens varighet ved innleggingen	29
» 7. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus delt etter diagnoser og sivilstand	30
» 8. Hjemstavn for pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus	31
» 9. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus delt etter tidligere levevei	32
» 10. Direkte gjeninnlegginger	33
» 11. Overflyttinger fra et sinnssykehus til et annet	34
» 12. Direkte utskrivninger og dødsfall. Deling etter utskrivningsmåte	35
» 13. Direkte utskrivninger. Deling etter sinnssykehus og etter behandlingens varighet og utfall	36
» 14. Direkte utskrivninger. Deling etter diagnoser og etter behandlingens varighet og utfall	37
» 15. Pasienter døde på sinnssykehus. Dødsårsaker og alder	38
» 16. Utdrag av regnskapene for 1947/48	40
Tilleggstabell 1. Sinnssyke forpleid med statsbidrag etter lov av 5. juni 1925 og utgiftene ved forpleiningen for stat og kommune tilsammen i 1948	44
» 2. Sinnssyke forpleid med statsbidrag utenfor sinnssykehus i 1948 etter oppgaver fra de offentlige leger	45
» 3. Sinnssykeerklæringer utstedt av de offentlige leger og andre praktiserende leger i 1948	46

Table des matières.

Texte.

	Pages
1. Nombre des hospices d'aliénés, nombre des lits et aliénés traités dans les hospices	3
2. Aliénés reçus pour la première fois dans un hospice	8
3. Réadmissions	11
4. Sorties	12
5. Décès	14
6. L'état sanitaire	15
7. La thérapeutique	17
8. Relevé des dépenses et des recettes des hospices	21
9. Données supplémentaires	22
Résumé en français	24

Tableaux.

Tableau 1. Hospices d'aliénés à la fin de 1948	25
» 2. Mouvement des aliénés traités dans les hospices et aliénés traités en famille sous la surveillance des hospices	26
» 3. Mouvement des aliénés traités en famille sous la surveillance des hospices	27
» 4. L'excédent sur la capacité dans les divers hospices	27
» 5. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice. I. L'âge lors de l'admission. II. L'âge dans lequel se montrèrent les premiers symptômes	28
» 6. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice répartis par la durée de la maladie lors de l'admission	29
» 7. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice répartis par diagnose et état civil	30
» 8. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice répartis par domicile	31
» 9. Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice répartis par occupation antérieure	32
» 10. Réadmissions directes	33
» 11. Transferts	34
» 12. Sorties directes et décès. Répartition des sorties directes par lieu de destination	35
» 13. Sorties directes. Répartition par hospices et par durée et résultat du traitement	36
» 14. Sorties directes. Répartition par diagnoses et par durée et résultat du traitement	37
» 15. Décès dans les hospices. Causes de décès et âge des patients au décès	38
» 16. Relevé des dépenses et des recettes des hospices 1947/48	40
Annexe 1. Le nombre des aliénés dont l'entretien est partiellement à la charge de l'Etat d'après la loi du 5/6 1925 et les frais totaux de l'entretien de ces aliénés (les frais de l'Etat et des communes ensemble) en 1948	44
» 2. Le nombre des aliénés dont l'entretien est partiellement à la charge de l'Etat hors des hospices en 1948	45
» 3. Le nombre des personnes déclarées aliénées par les médecins publics et les praticiens en 1948	46

1. Sinnssykehус, sykeplasser og belegget på sinnssykehусene.

Nombre des hospices d'aliénés, nombre des lits, et aliénés traités dans les hospices.

Ved utgangen av 1948 var det 22 sinnssykehус i landet. Opplysninger om de enkelte sinnssykehус finnes i tabell 1, side 25.

I tabell a. er det gitt en oversikt over vekslingen i tallet på sinnssykehус og sykeplasser siden 1900.

Tabell a. Sinnssykehус og sykeplasser.
Nombre des hospices et nombre des lits.

Ved ut-gangen av: <i>A la fin de:</i>	Sinns-sykehус <i>Hospices</i>	Antall plasser <i>Nombre des lits</i>		Ved ut-gangen av: <i>A la fin de:</i>	Sinns-sykehус <i>Hospices</i>	Antall plasser <i>Nombre des lits</i>	
		I alt <i>Total</i>	Pr. 10000 innb. hab.			I alt <i>Total</i>	Pr. 10000 innb. hab.
1900	11	1 615	7.2	1938	23	6 153	21.1
1910	17	2 858	12.0	1939	23	6 155	21.0
1920	21	3 976	15.0	1940	23	6 279	21.3
1930	23	5 625	20.0	1941	23	6 354	21.5
1931	23	5 707	20.2	1942	23	6 351	21.3
1932	23	5 726	20.1	1943	22	5 925	19.7
1933	23	5 726	20.0	1944	22	5 915	19.5
1934	23	5 832	20.3	1945	22	6 073	19.9
1935	23	5 862	20.3	1946	22	6 142	19.7
1936	23	5 952	20.6	1947	22	6 227	19.7
1937	23	5 946	20.5	1948	22	6 365	19.9

I 1948 kom tallet på sykeplasser opp i 6 365 og lå da igjen på høyde med 1941, da sinnssykehусene hadde 6 354 plasser, men ennå var gjenreising og nødvendig restaurering ikke fullført ved flere av sinnssykehусene.

Tabell 2, side 26 viser bevegelsen i belegget på sinnssykehусene og i sinssykehусenes privatpleie. Tabell 3 side 27 inneholder særskilt oppgave over privatpleien, og tabell 4 viser størrelsen av middelbelegget og overbelegget på de enkelte sinnssykehус. Det er som tidligere regnet med antall tilfelle og ikke med antall personer. En person som er lagt inn på sinnssykehус to ganger i løpet av ett år, er derfor telt i statistikken som to tilfelle.

Tabell b. viser bevegelsen i sinnssykehусenes belegg siden 1900.

Tabell b. Oversikt over bevegelsen i sinnessykehusenes
belegg i årene 1900—1948.
Aperçu du mouvement de la population des hospices.

År <i>Année</i>	Innlagt for første gang på norsk sinnessykehus <i>Premières admis- sions</i>	Innskriv- ninger i alt <i>Total des admis- sions</i>	Behandle- de tilfelle i alt <i>Total des cas traités</i>	Utskriv- ninger og dødsfall <i>Sorties et décès</i>	Pasienter ved årets utgang <i>Patients à la fin de l'année</i>	Antall for- pleiningsdager <i>Journées d'entretien</i>	Middel- belegg <i>Moyenne quotidi- enne des patients traités</i>	Overbelegg i pst. av antall syke- plasser <i>L'excédent sur la ca- pacité en p.c.</i>
1	2	3	4	5	6	7	8	
1900	?	777	2 484	831	1 653	614 484	1 684	4
1910	769	1 138	3 817	1 012	2 805	999 493	2 738	÷ 4
1920	860	1 275	5 475	1 142	4 333	1 569 134	4 287	8
1930	1 157	1 765	8 301	1 644	6 657	2 307 900	6 321	12
1931	1 132	1 722	8 379	1 691	6 688	2 341 583	6 415	12
1932	1 242	1 938	8 626	1 816	6 810	2 395 464	6 546	14
1933	1 210	1 980	8 790	1 922	6 868	2 371 233	6 494	13
1934	1 272	1 975	8 843	1 887	6 956	2 377 994	6 511	12
1935	1 337	2 152	9 108	1 957	7 151	2 412 945	6 610	13
1936	1 384	2 224	9 375	2 017	7 358	2 463 724	6 733	13
1937	1 327	2 181	9 539	2 043	7 496	2 515 167	6 892	16
1938	1 439	2 359	9 855	2 181	7 674	2 555 086	7 001	16
1939	1 555	2 454	10 129	2 430	7 699	2 580 939	7 072	15
1940	1 589	2 680	10 376	2 558	7 818	2 616 736	7 171	14
1941	1 399	2 320	10 138	2 334	7 804	2 634 636	7 220	14
1942	1 376	2 873	10 677	3 104	7 573	2 571 270	7 044	15
1943	1 414	2 592	10 165	2 651	7 514	2 553 123	6 993	18
1944	1 498	2 558	10 072	2 529	7 543	2 542 522	6 966	18
1945	1 503	2 731	10 274	2 729	7 545	2 576 532	7 050	19
1946	1 659	2 988	10 529	2 719	7 810	2 641 511	7 237	17
1947	1 593	2 876	10 687	2 730	7 957	2 708 815	7 421	20
1948	1 705	3 067	11 023	2 878	8 145	2 785 697	7 632	21
1936—40	1 459	2 379	9 854	2 246	7 608	2 546 330	6 979	15
1941—45	1 438	2 615	10 265	2 669	7 596	2 575 616	7 055	17

Anm. I rubrikkene 1—5 er sinnessykehusene og privatpleien ved sinnessykehusene betraktet under ett, mens rubrikkene 6—8 bare omfatter de egentlige sinnessykehuspasienter. Les rubriques 1—5 comprennent patients dans les hospices et patients traités en famille sous la surveillance des hospices, tandis que les rubriques 6—8 ne comprennent que les patients dans les hospices.

Tallet på pasienter på sinnessykehusene ved utgangen av 1948 var 8 145, mot 7 957 ved utgangen av 1947. Middelbelegget var i 1948 7 632, mot 7 421 i 1947. Overbelegget viste fortsatt stigning og var i 1948 21 pst. av antall sykeplasser, mot 20 pst. i 1947.

Av tabell 4 og av følgende utdrag av overlegenes beretninger vil en også se at plassforholdene var meget vanskelige på alle sinnessykehusene.

Eg: Sykehuet har stadig et stort overbelegg, og mangelen på sykeplasser i Agder-fylkene må betegnes som katastrofal. Sirkulasjonen i belegget innskrenkes etter hvert på grunn av økt belegg av sløve, arbeidsudyktige pasienter som det ikke er mulig å få anbrakt utenfor sykehuet.

Rotvoll: Selv med 20 nye plasser i mannskolonien, som ble tatt i bruk i 1947, økte overbelegget ved sykehuet. Det var særlig høyt på kvinnenesiden

på grunn av de kvinnelige pasienter som kom fra Rønvik i 1942, og som ennå ikke var flyttet tilbake.

En har forsøkt å ta imot all øyeblikkelig hjelp, men ellers har en hatt vente liste. Det var fortsatt vanskelig å skaffe forpleiere og å få anbrakt pasienter i sykehusets privatpleie.

Rønvik: Ved årets utgang hadde en til disposisjon 271 senger, og den siste kvinneavdelingen blir beregnet ferdig i begynnelsen av 1949. Sykehuset kunne foreløpig tilfredsstille plassbehovet, men da mange av de innlagte er kroniske pleiepasienter, må en regne med mindre veksling etterhvert og dermed mindre kapasitet. De aller fleste pasienter som var evakuert til fylkesasyl var tatt hjem igjen. Derimot regner en at det ikke vil lønne seg å ta tilbake alle nord-norske pasienter fra de andre statsasylene, fordi en da senere ville måtte legge inn nye pasienter på sykehusene sydpå på grunn av plassmangel i Nord-Norge.

Reitgjerdet: Overbelegget var fremdeles stort, særlig på avdelingene for sløve og urolige pasienter. Det store belegg av imbesile og idioter skaffer store vansker, fordi flere av dem opptar vaktsalsplasser på urolig avdeling. Det store overbelegg fører dessuten med seg at en ikke har isolatplasser nok, fordi isolatene brukes til soverom for opptil 6 pasienter.

Dikemark: Forpleiningen av kroniske pleiepasienter førte til at en måtte arbeide med stort overbelegg for å kunne bevare noen sirkulasjonsmulighet, og dette forhold begrenser sterkt avdelingenes effektivitet som behandlingsavdelinger.

Veum: En kunne ta imot alle fylkets pasienter, men på grunn av plassmangel måtte en avslå søknader om plass for pasienter fra Østfolds byer.

Sykehuset arbeider stadig med stort overbelegg. Fremdeles har en 10 evakuerte pasienter fra Finnmark, og dessuten alt for mange åndssvake og senil-demente pasienter, slik at det er vanskelig å skaffe plass for pasienter som trenger sykehusbehandling.

Blakstad: De fleste pasienter ble også i 1948 mottatt uten ventetid, men plassvanskene øker for hvert år trass i at en skriver ut pasientene så fort som mulig.

Sanderud: Sykehuset har stadig stort overbelegg. Det var meget vanskelig å få skrevet ut pasienter til gamle- og pleiehjem, og alderdomssløve og åndssvake opptar derfor en urimelig stor del av sykehusets plasser. Hvis dette forhold skal fortsette, må det bli stigende ventetid for pasienter som skal legges inn på sykehuset.

Presteseter: Plassforholdene ved sykehuset er meget vanskelige, og mange pasienter fra Oppland må legges inn på andre sinnssykehus.

Lierasylet: Plassvanskene var også i 1948 store både på manns- og kvinnewedelingen, og en hadde nesten alltid pasienter på venteliste. Sykehuset må stadig ta imot senil-demente og andre pleiepasienter, og disse opptar verdifulle vaktsalsplasser. På kvinnewedelingen ble plassforholdene noe bedre mot slutten

av året, da en fikk godkjent en ny forpleier for sløye pasienter. Den lave godt-gjørelsen i privatpleien har bevirket at forpleierne delvis har vist seg mindre villige til å ta imot pasienter som ikke kan arbeide.

Faret: Sykehuset hadde i 1948 et større middelbelegg enn noe tidligere år, og en måtte arbeide med et generende stort overbelegg, for å kunne skaffe plass til de syke som trengte behandling. Etter hvert har det også samlet seg opp mange kroniske syke som ikke kan behandles utenfor sykehus, og «sirkulasjonsplassene» er derfor blitt redusert til et minimum.

Valen: Sykehuset hadde fortsatt stort overbelegg, trass i at sirkulasjonen var god i 1948. Forholdet viser bare at sykehuset er altfor lite for sitt opp-takelsesdistrikt.

Neevengården: I 1948 ble det innskrevet flere pasienter enn noen gang før, men økingen i belegget skyldes først og fremst en mer intens utnytting av sengekapasiteten, og dessuten at et par betjeningsrom ble tatt til pasientrom. Hvert værelse ble ikke belagt med flere pasienter enn før.

Sykehuset kunne ta imot pasienter fra Bergen uten større ventetid, men pasienter fra Sogn og Fjordane måtte avvises i større utstrekning enn før. Hvis samarbeidet med Sogn og Fjordane skal fortsette, mener overlegen at sykehuset må bygges ut. Det var også stadig vansker med å skaffe forpleiere, og sykehus-sengene blir mer og mer belagt med gamle som kunne forpleies på mindre pleie-hjem og aldershjem.

Opdøl: Også i 1948 var det meget vanskelig å finne forpleiere til pasienter som kunne skrives ut i privatpleie. Ventelisten og ventetiden for innlegging var omtrent som året før. Som et ledd i arbeidet for å sette ned ventetiden, ble det høsten 1948 tatt opp ambulant sjokkbehandling på tilfelle hvor en kunne vente rask oppklaring. Resultatet svarte til forventningene, men sykehuset ser på dette som en nødsforanstaltning som en bør komme bort fra.

Arbeidet med familiepleie ved sykehuset ble fortsatt drøftet, men har ikke latt seg realisere foreløpig.

Østmarka: Plassvanskene var meget store, og presset for å få lagt inn nye pasienter er så stort at sykehuset har måttet gå til for tidlige utskrivninger. Sykehuset er i de senere år også blitt belagt med sengeliggende pleiepasienter som innskrenker sykehusets effektivitet.

Dr. Dedichens privatklinikke: Pasientvekslingen var ganske stor i 1948, men likevel var ventelisten stadig forstemmende lang, særlig for kvinne-avdelingen.

For å få et inntrykk av pasientvekslingen ved de forskjellige offentlige sinnessykehus, har en i tabell c. satt tallet på direkte inn- og utskrivninger i forhold til middelbelegget. Dessuten viser tabellen overbelegget i prosent av tallet på sykeplasser.

Tabell c. Oversikt over pasientvekslingen og overbelegget ved de offentlige sinnssykehus i 1945—1948.

La circulation des patients et l'excédent sur la capacité dans les hospices publics.

	Direkte inn- og utskrivninger i pst. av middelbelegget <i>Admissions et sorties directes en p.c. de la moyenne quotidienne</i>				Overbelegget i pst. av antall sykeplasser <i>Pourcentage de l'excédent sur la capacité</i>			
	1945	1946	1947	1948	1945	1946	1947	1948
Sinnssykehus uten privatpleie. <i>Hospices sans traitement en familles sous la surveillance des hospices.</i>								
Gaustad	71.5	78.9	66.4	67.3	1.7	—	—	1.0
Dikemark	54.4	56.2	59.6	56.6	8.8	1.3	5.7	5.9
Veum	56.6	54.5	56.2	57.1	13.2	14.4	16.2	15.3
Blakstad	68.8	85.9	88.5	83.5	9.0	10.4	11.3	14.0
Faret	63.1	38.3	50.6	44.2	50.0	50.6	51.2	52.9
Dale	48.2	39.5	40.2	41.7	19.7	20.0	23.3	26.8
Valen	59.0	68.4	73.2	72.5	37.0	37.4	37.0	39.7
Neevengården } Rosenberg)	48.1	54.6	46.3	63.4	22.2	46.1	31.6	38.7
Opdøl	66.0	61.5	61.8	65.3	32.3	31.9	26.6	27.3
Østmarka	294.0	150.8	136.3	102.1	—	11.3	37.8	43.5
Tils. Total	62.4	65.5	65.0	64.1	16.8	18.1	22.2	20.9
Sinnssykehus med privatpleie. <i>Hospices avec traitement en familles sous la surveillance des hospices.</i>								
Eg	91.0	88.4	73.4	62.8	26.8	16.5	17.7	18.3
Rotvoll	62.5	51.9	75.1	79.3	—	13.4	19.2	25.3
Rønvik	—	400.0	377.4	314.6	—	—	—	—
Sanderud	51.2	72.3	68.8	67.3	30.3	25.3	22.4	23.2
Presteseter	29.3	35.2	32.0	24.2	51.8	68.0	68.0	66.3
Lierasylet	73.4	82.2	65.9	84.1	20.1	16.4	16.8	16.9
Tils. Total	64.7	78.2	76.6	87.0	28.1	22.7	23.4	24.6
Reitgjerdet	88.5	27.7	12.3	14.8	57.5	48.8	42.5	43.8
Kriminalasylet	2.2	2.2	2.6	—	43.8	40.6	21.9	12.5

Tabell b. viste at vekslingen i belegget på sinnssykehusene i alt var større i 1948 enn i tidligere år. Tabell c. viser at pasientvekslingen varierte meget fra sinnssykehus til sinnssykehus. For sinnssykehus uten privatpleie var vekslingen sett i forhold til middelbelegget i alt mindre i 1948 enn i 1947. For sinnssykehus med privatpleie var derimot pasientvekslingen økt. Også i 1948 hadde Østmarka og Rønvik en unormalt stor pasientveksling, fordi sykehusene ennå ikke var ferdig restaurert og utbygd. Presteseter, Dale og Faret hadde en meget lav pasientveksling sett i forhold til middelbelegget.

Overbelegget varierer også meget fra sykehus til sykehus. For Rønvik er det ikke beregnet noe overbelegg, fordi ikke alle sykeplassene var i drift.

Blant de andre sinnssykehus, var Gaustad og Dikemark gunstigst stilt, mens Presteseter og Faret hadde stort overbelegg.

I tabell 3, side 27 er det gitt oppgaver over sinnssykehusenes privatpleie.

Ved utangen av 1948 ble 458 pasienter forpleid på denne måte ved de 7 sinnssykehus som hadde privatpleie, mot 468 ved utgangen av 1947. Både i 1947 og 1948 viste sykehusenes privatpleie tilbakegang, et forhold som skyldes at det var vanskelig å skaffe forpleiere. For Rønvik sykehus lå privatpleien sett i forhold til belegget på sykehuset fremdeles høy i 1948, som følge av at sykehuset ennå ikke var helt utbygd etter ødeleggelsene under krigen.

Tabell d. Pasienter i privatpleie i p.s.t. av hele belegget ved sinnssykehus med privatpleie.

Aliénés traités en familles en pour cent du nombre total des aliénés traités dans les hospices.

Sinnssykehus	1946	1947	1948
Eg	0.8	0.5	—
Rotvoll	7.5	6.6	5.4
Rønvik	45.7	35.3	22.5
Reitgjerdet	14.3	13.3	12.2
Sanderud	18.6	17.5	17.6
Presteseter	10.0	9.9	11.3
Lierasylet	24.6	23.5	22.8
Tils. Total	16.6	15.6	14.8

2. Pasienter som er lagt inn på sinnssykehus for første gang.

Aliénés reçus pour la première fois dans un hospice.

I 1948 var det i alt 3 067 pasienter som ble lagt inn i norsk sinnssykehus. Av disse ble 1 705 eller 56 p.s.t. lagt inn for første gang.

I tabell 5, side 28 er de første gangs innlagte delt etter diagnose og etter 1: alder da de ble lagt inn og 2: alder da de første symptomer viste seg. Tabell e. viser den relative fordeling av de førstegangs innlagte på de forskjellige diagnosene.

Schizofreni var fortsatt den diagnose som forekom hyppigst, idet vel 30 p.s.t. led av denne sykdom. Deretter kom psychosis ex constitutione med 26.6 p.s.t., og denne diagnose har relativt steget i de senere år. Fordelingen etter diagnose er forskjellig for menn og kvinner. Schizofreni forekommer hyppigere blandt menn enn blandt kvinner, mens psychosis ex constitutione er hyppigere blandt kvinner enn blandt menn.

Tabell f. viser pasientenes alder da de første symptomer viste seg.

Tabell e. Pasientene delt etter diagnosør.

Les patients répartis par diagnoses.

Diagnose <i>Diagnose</i>	1941—1945			1947			1948		
	I alt <i>Total</i>	Derav <i>M H</i>		Dont <i>K F</i>		I alt <i>Total</i>	Derav <i>M H</i>		Dont <i>K F</i>
		Pst.	Pst.	Pst.	Pst.		Pst.	Pst.	Pst.
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	7.8	8.2	7.4	6.5	7.6	5.2	6.6	6.6	6.7
Psychosis ex constitutione	20.5	16.5	24.3	23.7	18.5	29.4	26.6	22.5	30.4
Psychosis manico-melancholica	10.5	7.6	13.2	9.7	8.8	10.7	9.5	8.8	10.1
Schizophrenia	30.7	34.5	27.2	30.9	33.7	27.8	30.2	38.0	22.9
Psychoses symptomaticae	4.9	5.1	4.7	2.9	2.2	3.8	3.3	2.3	4.2
Psychosis epileptica	2.0	2.4	1.6	1.3	1.7	0.9	2.1	1.5	2.7
Psychosis alcoholica	0.9	1.8	0.1	1.6	2.9	0.1	1.4	2.5	0.3
Psychosis syphilogenes	3.6	5.1	2.2	2.3	2.7	1.7	1.6	1.7	1.5
Psychosis ex involvotione et senio	10.6	9.4	11.6	9.5	8.2	10.8	8.7	6.2	10.9
Psychosis ex vitio cerebri	2.1	2.7	1.6	2.4	3.1	1.7	1.2	1.2	1.2
Psychoses aliae et male definitae	1.1	0.9	1.3	1.5	1.6	1.5	1.8	1.5	2.2
Non insani	5.3	5.8	4.8	7.7	9.0	6.4	7.0	7.2	6.9
I alt. Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Tabell f. Pasientenes alder da de første symptomer viste seg.

Répartition par l'âge dans lequel se montrèrent les premiers symptômes.

Alder <i>Age</i>	1941—1945			1947			1948		
	I alt <i>Total</i>	Derav <i>M H</i>		Dont <i>K F</i>		I alt <i>Total</i>	Derav <i>M H</i>		Dont <i>K F</i>
		Pst.	Pst.	Pst.	Pst.		Pst.	Pst.	Pst.
—14 år ans	4.8	5.6	4.0	3.2	4.3	2.0	3.1	2.9	3.3
15—19 »	8.8	9.1	8.4	5.5	6.6	4.4	6.0	7.3	4.8
20—24 »	11.5	13.0	10.1	10.9	11.8	9.8	10.0	10.3	9.7
25—29 »	9.4	9.8	9.0	11.4	11.5	11.2	11.4	12.7	10.3
30—34 »	8.3	8.5	8.2	9.2	8.2	10.3	10.7	11.0	10.4
35—39 »	7.7	7.0	8.3	9.6	9.5	9.7	8.9	9.8	8.0
40—44 »	7.4	6.2	8.6	8.1	6.7	9.7	8.2	8.0	8.3
45—49 »	5.8	4.6	7.0	6.5	4.2	9.1	8.4	7.8	9.0
50—59 »	8.8	7.7	9.7	9.9	9.6	10.3	9.3	7.1	11.4
60—69 »	6.4	5.8	7.0	6.0	6.6	5.4	6.8	5.6	7.9
70—79 »	4.2	4.4	4.0	3.4	3.1	3.7	3.9	3.1	4.6
80+ »	1.2	1.3	1.2	1.3	1.2	1.3	0.6	0.5	0.7
Ukjent Inconnu	15.7	17.0	14.5	15.0	16.7	13.1	12.7	13.9	11.6
I alt. Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

I 1948 var 33 pst. av mennene og 28 pst. av kvinnene blitt syke før de fylte 30 år, mot henholdsvis 34 og 27 pst. i 1947. Tallene viser at relativt flere menn enn kvinner blir syke i ung alder.

Tabell g. gir den prosentvise fordeling av pasientene etter alder ved innleggingen på sinnssykehus.

Tabell g. Pasientenes alder ved innleggingen.
Répartition par l'âge lors de l'admission.

Alder Age	1941—1945			1947			1948		
	I alt Total	Derav		I alt Total	Derav		I alt Total	Derav	
		M	H		K	F		M	H
—14 år ans . . .	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.
15—19 » . . .	0.8	0.9	0.7	0.6	0.7	0.4	0.5	0.2	0.7
20—24 » . . .	7.3	7.8	6.9	5.2	6.6	3.7	4.2	4.9	3.5
25—29 » . . .	12.0	13.6	10.5	8.9	9.6	8.1	8.7	11.0	6.7
30—34 » . . .	11.6	13.0	10.2	12.8	13.6	11.9	12.6	14.2	10.9
35—39 » . . .	10.4	11.7	9.2	10.9	11.7	9.9	12.4	11.9	13.0
40—44 » . . .	9.9	9.5	10.2	12.3	13.1	11.4	12.3	14.6	10.3
45—49 » . . .	9.5	8.5	10.4	11.7	10.8	12.8	10.7	10.0	11.4
50—59 » . . .	8.5	7.4	9.5	8.4	6.8	10.2	10.0	9.5	10.4
60—69 » . . .	12.5	10.5	14.4	12.9	11.0	15.1	13.0	10.9	14.9
70—79 » . . .	9.2	8.2	10.3	9.3	9.2	9.4	9.3	7.5	11.1
80+ » . . .	5.2	5.5	5.0	5.1	5.1	5.1	5.3	4.6	6.0
Ukjent Inconnu . . .	2.3	2.2	2.3	1.9	1.8	2.0	0.9	0.6	1.1
I alt. Total	0.8	1.2	0.4	—	—	—	0.1	0.1	—
	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

I 1948 var 30 pst. av mennene og 22 pst. av kvinnene under 30 år da de ble lagt inn på sinnssykehus, og henholdsvis 46 og 45 pst. var mellom 30 og 50 år. De mellomste aldersklasser er nå sterkere representert blant dem som blir innlagt for første gang enn i 1941/45.

I tabell 6, side 29 og i tabell h. er pasientene delt etter sykdommens varighet ved innleggingen for hver enkelt diagnose. Med sykdommens varighet forstår en her tidsrommet fra siste anfall begynte til pasienten ble lagt inn. For en del pasienter har det ikke vært mulig å oppgi sykdommens varighet. I tabell h. har en derfor bare regnet med pasienter med kjent sykdomsvarighet. Pasienter med diagnosene idiotia et psychosis ex imbecillitate og psychosis epileptica er holdt utenfor.

Tabell h. Sykdommenes varighet ved innleggingen.

Kumulativ fordeling.

Durée de la maladie lors de l'admission. Répartition cumulative.

Diagnose Diagnose	Varighet under Durée moins de							I alt med kjent varighet Durée connue, total
	1 år an	2 år ans	3 år ans	4 år ans	5 år ans	10 år ans	15 år ans	
Psychosis ex constitutione . . .	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.
Psychosis manico-melancholica .	74.6	84.0	89.0	92.1	93.5	97.1	98.8	100.0
Schizophrenia	76.0	91.6	94.8	96.8	97.4	98.7	99.4	100.0
Psychoses symptomaticae . . .	58.9	72.6	82.4	86.7	88.1	94.7	96.1	100.0
Psychosis alcoholica	81.5	88.9	94.4	94.4	94.4	100.0	100.0	100.0
Psychosis syphilogenes	90.5	90.5	95.2	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Psychosis ex involutione et senio	56.0	56.0	80.0	84.0	84.0	92.0	100.0	100.0
Psychosis ex vitio cerebri . . .	53.8	65.7	72.0	78.3	81.8	95.8	96.5	100.0
	66.7	71.4	85.7	90.5	90.5	95.2	100.0	100.0

Tabellen viser at blant de mest alminnelige sinnssykdommer ble pasienter som led av symptomatiske og manisk-melankolske psychosser lagt hurtigst inn. I 1948 ble henholdsvis 82 og 76 pst. av disse lagt inn før sykdommen hadde vart ett år. Av pasienter med schizofreni var derimot bare 59 pst. lagt inn innen ett år etterat sykdommen var brutt ut, og 88 pst. var lagt inn før sykdommen hadde vart 5 år, mot nærmere 100 pst. for de andre store diagnosegrupper.

I tabell 7, side 30 er pasientene delt etter en mer spesifisert diagnoseliste. Delingen på undergrupper er imidlertid ufullstendig, da diagnosen ikke er blitt tilstrekkelig nøyaktig gitt for en del pasienter.

I samme tabell er pasientene delt etter sivilstand. I 1948 var 59 pst. av de mannlige og 46 pst. av de kvinnelige pasienter ugifte. Det var altså relativt flere ugifte blant de mannlige pasienter. Dette forhold skyldes for en stor del at det blant de schizofrene er relativt flest ugifte, og schizofreni forekommer som nevnt hyppigere blant menn enn blant kvinner. I 1948 var 80 pst. av mennene og 70 pst. av kvinnene med schizofreni ugifte.

I tabell 8, side 31 er pasientene delt etter hjemstavn. I 1948 hørte 67 pst. av pasientene hjemme i bygdene og 32 pst. i byene. Utlendinger og pasienter uten eller med ukjent hjemstavn utgjorde tilsammen 1 pst.

I tabell 9, side 32 er de innlagte pasienter delt etter livsstilling, men det er vanskelig å si noe om fordelingen før en får hele folkemengdens ervervsfordeling ved siste folketelling som sammenlikningsgrunnlag.

3. Pasienter som tidligere har vært behandlet på sinnssykehus.

Réadmissions.

Av de 3 067 pasienter som ble lagt inn i sinnssykehus i 1948 hadde 1 362 eller 44 pst. vært behandlet ved norsk sinnssykehus tidligere. Av disse ble 1 239 lagt inn igjen direkte, mens 123 ble flyttet over fra annet norsk sinnssykehus. Det er her som tidligere regnet med tilfelle og ikke med personer.

Blant de pasienter som ble lagt inn igjen, var det flere kvinner enn menn.

Tabell 10, side 33 viser hvordan de direkte gjeninnlegginger fordele seg etter diagnose og etter den tid som var gått siden pasientene sist ble skrevet ut. I tabell i. er de gjeninnlagte pasienter delt prosentvis på de viktigste diagnostene.

Tabell i. Gjeninnlagte pasienter delt etter diagnosør.
Les patients réadmis par diagnoses.

Diagnose <i>Diagnose</i>	1941—1945				1947				1948			
	I alt <i>Total</i>	Derav		Dont	I alt <i>Total</i>	Derav		Dont	I alt <i>Total</i>	Derav		Dont
		M	H	K		M	H	K		M	H	K
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	Pst. 6.8	Pst. 6.6	Pst. 6.9	Pst. 6.4	Pst. 6.5	Pst. 6.3	Pst. 5.5	Pst. 6.7	Pst. 4.4			
Psychosis ex constitutione	14.9	9.2	20.0	15.9	12.1	19.5	20.2	17.2	23.0			
Psychosis manico-melancholica	17.9	17.2	18.6	17.3	15.5	18.8	16.1	12.4	19.3			
Schizophrenia	46.8	52.0	42.1	48.0	52.3	44.0	46.1	51.5	41.3			
Andre årsaker	13.6	15.0	12.4	12.4	13.6	11.4	12.1	12.2	12.0			
I alt. Total.	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

Av de pasienter som ble lagt direkte inn igjen, led nærmere halvparten av schizophrenia, av de mannlige pasienter over halvparten. Vel 20 pst. led av psychosis ex constitutione og 16 pst. av psychosis manico-melancholica.

I 1948 var 898 eller over 72 pst. av de pasienter som ble lagt direkte inn igjen, skrevet ut siste gang i løpet av årene 1944—48. Blant de pasienter som var utskrevet siste gang i 1948 og 1947 hadde 489 eller vel 82 pst. vært utenfor sinnessykehus mindre enn ett år. I prosent av alle pasienter som ble lagt direkte inn igjen hadde vel 39 pst. vært utenfor sykehus mindre enn ett år, vel 27 pst. mindre enn 6 måneder, nærmere 17 pst. under 3 måneder og 5 pst. under 1 måned.

I tabell 11, side 34 er det gitt en detaljert oversikt over pasienter som ble flyttet fra et sinnessykehus til et annet i 1948. Tabellen viser til og fra hvilke sykehus pasientene ble flyttet. I alt i 1948 ble det overflyttet 123 pasienter. Tallet på flytningene er ikke lenger så høyt som under og like etter krigen, men ligger fortsatt høyere enn før krigen. Årsaken var dels at Rønvik sykehus også i 1948 tok tilbake en del nord-norske pasienter som var blitt flyttet sørover under evakueringen.

4. Pasienter utskrevet fra sinnessykehusene.

Sorties.

I 1948 ble det utskrevet direkte fra sinnessykehusene 2 427 pasienter, mot 2 292 i 1947. Dette tallet omfatter ikke flytningene som ble omtalt i foregående avsnitt, og heller ikke dødsfall som blir behandlet i avsnitt 5.

I tabell 12, side 35 er de direkte utskrivningene fra de enkelte sinnessykehus og i de forskjellige diagnosegrupper delt etter utskrivningsmåten. I samme tabell er de pasienter som døde i 1948 delt etter sykehus og etter diagnose.

I 1948 ble 482 eller 20 pst. skrevet ut med offentlig forpleiningsbidrag i henhold til sinnessykeloven av 1925. 26 pst. av dem som ble skrevet ut med

offentlig bidrag ble skrevet ut til eget hjem eller slektninger. 64 pst. ble skrevet ut til andre private, og 10 pst. til sykehus eller gamlehjem. I de siste årene har andelen av utskrevne med offentlig forpleiningsbidrag ligget lavere enn før krigen.

Av de 1 945 som ble skrevet ut for privat eller forsorgsvesenets regning, ble 93 pst. skrevet ut til eget hjem eller slektninger, 3 pst. til andre private og 4 pst. til sykehus, gamlehjem o. l.

I tabell 13 og 14, side 36 og 37 er de pasienter som ble utskrevet delt etter behandlingens varighet og utfall. Med varigheten forstår en her varigheten av siste sykehusopphold.

Tilsvarende har en i tabell j. satt opp en kumulativ prosentfordeling av behandlingens varighet for de forskjellige diagnosene.

Tabell j. Behandlingens varighet. Kumulativ fordeling.
Durée du séjour à l'hospice. Répartition cumulative.

Diagnose <i>Diagnose</i>	Varighet under:						Durée moins de:					
	1/2 år <i>an</i>	1 år <i>an</i>	1½ år <i>an</i>	2 år <i>ans</i>	5 år <i>ans</i>	10 år <i>ans</i>	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.	Pst.
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	48.7	67.1	74.7	77.2	89.9	94.9						
Psychosis ex constitutione	77.3	89.6	92.9	94.2	98.3	100.0						
Psychosis manico-melancholica	81.2	91.3	94.8	95.6	97.5	98.6						
Schizophrenia	49.5	67.4	75.2	79.4	88.5	93.7						
Psychoses symptomaticae	83.9	91.9	93.5	98.4	100.0	100.0						
Psychosis epileptica	67.6	70.3	75.7	81.1	91.9	97.3						
Psychosis alcoholica	78.1	90.6	90.6	96.9	100.0	100.0						
Psychosis syphilogenes	47.2	72.2	75.0	80.6	86.1	100.0						
Psychosis ex involutione et senio	62.6	75.7	83.2	87.9	98.1	100.0						
Psychosis ex vitio cerebri	40.0	65.0	75.0	80.0	95.0	95.0						
Psychoses aliae et male definitae	76.9	84.6	84.6	84.6	92.3	100.0						
Non insani	89.2	97.7	98.5	98.5	100.0	100.0						
I alt. Total 1948 . . .	65.4	79.6	84.8	87.6	94.0	97.2						
» » » 1947 . . .	62.1	76.6	82.2	86.0	92.4	96.6						
» » » 1946 . . .	62.9	77.8	83.3	86.3	93.6	97.0						
» » » 1945 . . .	59.8	74.4	80.5	83.7	93.6	97.0						
» » » 1941—45	56.1	72.1	78.2	81.8	91.1	95.9						

Tabellen viser at behandlingens varighet varierer meget med diagnosen. Blant de største gruppene hadde de konstitusjonelle og manisk-melankolske psychosene omrent like lang behandlingstid. Omkring 90 pst. av disse tilfelle hadde ved utskrivningen i 1948 vært behandlet under 1 år og ca. 2 pst. over 5 år. De schizofrene hadde fortsatt lang behandlingstid, idet 67 pst. var behandlet under 1 år og 11.5 pst. over 5 år, mot henholdsvis 64 og 15 pst. i 1947. Men behandlingstiden for schizofrene er sunket meget i de senere år.

For alle diagnosene under ett viste behandlingstiden fortsatt nedgang i 1948. Årsaken til at behandlingstiden er sunket i de senere år er dels at sinnssyke-

husene på grunn av plassmangel har måttet skrive ut mange pasienter tidligere enn de vanligvis ville gjort. Men en må også regne med at nye behandlingsmetoder har spilt en stor rolle.

Tabell k. viser at 46 pst. av de utskrevne pasienter ble skrevet ut som ikke sinnessyke. For de enkelte diagnosene varierer tallene meget fra år til år.

Tabell k. Pasienter utskrevet som ikke sinnessyke
i prosent av alle utskrevne pasienter.

Sorties de non aliénés sur sorties totales.

Diagnose <i>Diagnose</i>	1946	1947	1948
	Pst.	Pst.	Pst.
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	29.2	28.3	31.6
Psychosis ex constitutione	70.8	66.7	68.5
Psychosis manico-melancholica	76.4	75.0	73.0
Schizophrenia	24.1	23.1	20.4
Psychoses symptomatacae	86.4	81.8	79.0
Psychosis epileptica	31.0	29.0	27.0
Psychosis alcohólica	96.3	72.2	75.0
Psychosis syphilogenes	31.8	24.3	22.2
Psychosis ex involvutione et senio	17.5	32.0	36.4
Psychosis ex vitio cerebri	39.1	30.8	25.0
Psychoses aliae et male definitae	50.0	41.7	38.5
I alt. Total	48.0	45.1	45.6

5. Pasienter døde på sinnessykehuse.

Décès.

I løpet av 1948 døde i alt 328 av pasientene på sinnessykehusene, herav 158 menn og 170 kvinner. Sett i forhold til middelbelegget i 1948 døde 44.1 pr. 1 000, mot 41.5 i 1947 og 39.8 i 1946.

I tabell 15, side 38 er de døde på de enkelte sinnessykehuse delt etter dødsårsak, og alle døde etter dødsårsak kombinert med alder.

Tabell 1. viser at sykdommer i åndedrettsorganene var hyppigere som dødsårsak i 1948 enn i 1947, og de fleste dødsfall blant de sinnessyke var forårsaket av slike sykdommer. En av grunnene til dette forholdet og til at dødeligheten på sinnessykehusene er steget, skyldes sannsynligvis at sinnessykehusene i de senere år har vært belagt med relativt flere gamle pleiepasienter enn før, og at disse har en ganske stor dødelighet, særlig av sykdommer i åndedrettsorganene. Tabellen viser også at senilitet var hyppigere som dødsårsak i 1948 enn i årene før.

Tuberkulosen som dødsårsak blant de sinnessyke viste fortsatt nedgang i 1948.

Tabell I. Prosentvis deling av døde på sinnessykehusene etter dødsårsaker.

Décès dans les hospices. Chiffres relatifs.

Nr.	Dødsårsak ¹ Cause de décès	1941—1945			1947			1948		
		I alt	M	K	I alt	M	K	I alt	M	K
3	Tuberkulose	17.6	17.4	17.9	15.3	19.0	11.0	13.7	16.5	11.2
4-5	Andre infeksjonssykdommer	4.5	4.4	4.6	2.3	3.1	1.4	1.2	0.6	1.8
9	Apopleksi, trombose og emboli i hjernen	3.6	3.4	3.9	8.4	7.4	9.6	7.9	10.8	5.3
10	Tabes dorsalis, paraparesis gener. og lues cerebri . .	8.0	10.2	4.9	4.2	5.5	2.8	3.4	3.8	2.9
11-12	Andre organiske nervesykkdommer	1.8	1.4	2.2	3.2	4.9	1.4	1.8	1.9	1.8
14-15	Sykdommer i hjerte- og kretsløpsorganer	9.7	9.2	10.4	12.7	11.0	14.5	10.1	8.2	11.8
16-17	Sykdommer i åndedrettsorganene	22.0	22.3	21.6	20.8	22.1	19.3	25.6	20.9	30.0
18-19	Sykdommer i fordøyelsesorganene	6.6	6.4	7.0	5.2	3.7	6.9	4.3	3.8	4.7
22	Kreft og andre ondartede svulster	4.4	3.9	5.1	6.2	4.9	7.6	6.4	6.3	6.5
24	Senilitet	7.1	6.4	8.0	6.5	3.7	9.6	8.2	9.5	7.0
	Øvrige årsaker	14.7	15.0	14.4	15.2	14.7	15.9	17.4	17.7	17.0
	I alt .	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

¹ Traduction française voir tableau 15 page 38.

6. Helseforholdene.

L'état sanitaire.

Gaustad: Helsetilstanden blant de syke var god. Smittsomme sykdommer forekom ikke, bortsett fra 21 tilfelle av akutt gastroenteritt.

Nye tilfelle av tuberkulose er ikke inntruffet på flere år på sykehuset, og antallet av tuberkuløse er gått så sterkt ned at enkelte pasienter fra andre sinnessykehus uten tuberkuloseavdeling har kunnet overføres hit.

Det var 41 rømninger i 1948, men ikke i noe tilfelle hadde rømningen alvorlige konsekvenser. Selvmord forekom ikke.

Kostholdet var fremdeles merket av rasjoneringsvanskene, men ikke lenger så meget selve næringsverdien som muligheten for avveksling. Kjøtt synes å være en vanskeligere vare enn tidligere, og «søndagsdiarréene» var ikke helt til å unngå trass i økt påpasselighet.

Eg: Sunnhetstilstanden hos pasientene var meget god. Epidemiske sykdommer av betydning forekom ikke. I likhet med tidligere år hadde en spredte tilfelle av forkjølelsessykdommer og infektiøs diarré. Blant betjeningen var fravær fra tjenesten på grunn av sykdom forholdsvis stort.

Tuberkuloselegen utførte sitt arbeid etter de retningslinjer som tidligere

er trukket opp. En mannlig pasient led av tuberkulose ved innleggelsen, og hos 3 menn og 1 kvinne av belegget ble det påvist tuberkulose.

Det forekom ingen alvorlige skader, heller ikke suicidium.

Rotvoll: Sunnhetstilstanden blant pasientene var gjennomgående god, og det oppsto ikke epidemier av noen art. Det ble konstatert to tilfelle av tuberkulose blant de gamle pasienter, og en av de innkomne pasienter led av tuberkulose.

Kostholdet var alminnelig bra.

Rønvik: Ulykker og ekstraordinær sykelighet forekom ikke. En hadde en del tilfelle av scabies og pediculi capititis et vestimento, men det har vært atskillig bedring på dette området siden krigstiden.

Kostholdet kom i 1948 opp på et tilfredsstillende nivå.

Tannlegen har vært i regelmessig arbeid siden 1. mai 1947.

Reitgjerdet: Det forekom ingen alvorlige epidemiske tilfelle blant pasientene. Sykehuset har egen tbc.avdeling for 20 pasienter, og denne er stadig fullt belagt. Av disse pasienter er de fleste inaktive tilstander, og bare 4 har sikker kavernøs tuberkulose.

Sykehuset har fast tannlege som arbeider 1 dag i uken.

Dikemark: Sunnhetstilstanden var stort sett god, og det forekom ikke alvorlige epidemier av noen art. Som vanlig var det en del forkjølelsessykdommer. En hadde i alt 18 tilfelle av bronchopneumoni og krupös pneumoni. Erysipelas ble påvist hos 12 menn og 1 kvinne og 2 pasienter hadde icterus. Videre forekom det en del frakturer, 6 på kvinneavdelingen og 1 på mannsavdelingen.

Sunnhetstilstanden blant personalet var også god i 1948.

Veum: Helbredstilstanden var stort sett riktig bra. Også i 1948 hadde en noen tilfelle av difteri, men betydelig færre enn i 1947. To av pasientene har en ikke kunnet få basillefri.

Blakstad: Sunnhetstilstanden var meget god hele året igjennom, og epidemiske sykdommer forekom ikke.

Sanderud: Sunnhetstilstanden blant pasientene var stort sett god. En var mindre plaget av diarréer enn tidligere, og det forekom ingen tilfelle av epidemiske sykdommer. Sykeligheten blant personalet var mindre enn i 1947.

Presteseter: Det var intet særlig å merke i 1948 om sunnhetstilstanden, og det forekom ingen ulykker blant pasientene.

Lierasylet: Helsetilstanden var god, og det ble ikke oppdaget noen nye tilfelle av tuberkulose. Av epidemiske sykdommer hadde en på mannsiden 4 tilfelle av bronchopneumoni og 4 tilfelle av erysipelas. På kvinnesiden hadde en fremdeles isolert en tyfusbasillebærer. Ellers forekom 1 tilfelle av difteri og 4 tilfelle av rosen og små epidemier av diarré uten at det lyktes å påvise noen spesielle mikrober som årsak.

Blant personalet var det ingen påfallende sykelighet.

Kostholdet var meget tilfredsstillende.

Faret: Sunnhetstilstanden var bra med hensyn til interkurrente sykdommer, bortsett fra små epidemier med forkjølelse og akutt tarmkatarr. I desember opptrådte en influensaliknende epidemi som etter hvert angrep nesten alle pasienter og hele sykehuspersonalet. Av tuberkuløse hadde en to kvinner og en mann. To pasienter ble i årets løp overflyttet til Gaustad sykehus' tuberkuloseavdeling.

Valen: Helsetilstanden var bra både blandt pasientene og personalet. Utenom influensaen som begynte så smått i desember, forekom det ingen epidemier. Tuberkulosen viste fremdeles ingen tendens til øking etter krigen.

Opdøl: Sunnhetstilstanden blandt pasientene var tilfredsstillende, og noen større epidemier forekom ikke. For behandlingen av tuberkuløse pasienter ble det opprettet stilling for tuberkulosespesialist. For øvrig fortsatte en arbeidet med å oppspore mulige smittekilder av tuberkuløs art. Det ble i årets løp satt opp kurhall for tuberkuløse kvinnelige pasienter — med tilhørende luftegård.

Kostholdet fulgte de samme retningslinjer som før. Det syntes som om kosten var noe vitaminfattig, men på grunn av råvaremangel og andre forhold har kostspørsmålet ikke vært tatt opp til behandling.

Sunnhetstilstanden blandt personalet var ikke helt tilfredsstillende.

Ostmarka: Sunnhetstilstanden var god, og tuberkulosen viste tilbakegang, et forhold som må tilskrives den omhyggelige undersøkelse som blir foretatt og den effektive isolering av de smittede.

Møllendal: Helsetilstanden var bra så vel blandt pasienter som betjening.

7. Sykebehandlingen.

La thérapeutique.

Gaustad: Sjokkbehandling ble brukt etter de samme prinsipper som i tidligere år. Den såkalte ambulante insulinbehandling med små doser ble brukt dels alene og dels sammen med sjokkbehandling. Insulinkomabehandling krever så vidt meget arbeidshjelp at den bare kan brukes på visse tider av året når et passende antall utvalte tilfelle er samlet opp.

Kroniske pasienter blir behandlet med korte serier på 3—4 sjokk for å bryte uro, næringsvegring og andre adferdsvansker.

Leucotomi ble anvendt på 43 tilfelle, og med fortsatt tilfredsstillende resultater. Psykologiske prøver før og etter operasjonen viser liten eller ingen intellektuell reduksjon. Derimot kommer det en emosjonell omstemning som i noen tilfelle kan føre til sorgløshet og et manglende hensyn til andres følelser og interesser som volder familien vansker. Hos en rekke demente kronikere har denne omstemning imidlertid ført til at de uten vansker kan være på vaktsal og i arbeid, mens de før var dels farlige isolatpasienter.

Et nytt ledd i behandlingen er sykegymnastikken, som er blitt et fast ledd i regimet. Både psykisk og somatisk er resultatene oppmuntrende.

Eg: Sykebehandling ble drevet etter vanlige medisinske prinsipper.

Arbeidsvirksomheten på kvinnesiden var forholdsvis bra. Mannspasientene kan vanskelig settes i arbeid innendørs på grunn av mangel på arbeidsrom. Som tidligere var en del av pasientene beskjeftiget med vedarbeid, på gårdsbruket og i gartneriet.

Rotvoll: I behandlingen av de syke ble sjokkbehandling anvendt som tidligere — gjennomgående gis det bare korte serier på 6—8 sjokk. Med hensyn til utførelsen av lobotomi har en forholdt seg reservert. Operasjonen ble foretatt på en pasient i 1948.

Isolasjon ble anvendt på 23 pasienter på grunn av uro og voldsomhet. Lærbelter ble anvendt på i alt 64 pasienter.

I 1948 var 152 pasienter eller 54.5 pst. av middelbeleget sysselsatt daglig. Det var fremdeles umulig å skaffe garn til vevstuen, og også nettingtråd, hamp og bokbindingsmateriell var det vanskelig å skaffe.

Rønvik: Terapi og arbeidsvirksomhet ble drevet som i 1947. Leucotomi ble ikke utført ved sykehuset, da en ønsket å ha røntgenanlegget i orden først, og dette ble ikke regnet ferdig før våren eller sommeren 1949.

Reitgjerdet: Ved behandlingen av de syke ble det anvendt pentrozol, insulin, novocain-injeksjoner, isofen og elektrosjokk, og i 9 tilfelle ble det utført leucotomi. De 9 pasienter hadde alle tidligere vært behandlet med insulin, pentrozol eller elektrosjokk. Etter operasjonen ble 1 utskrevet som ikke sinns-syk, 7 ble betydelig anstaltbedret mens 1 pasient var uforandret.

På grunn av vanskene med mangel på isolater måtte det overveiende antall av vanskelige og urolige pasienter behandles på sal i remseng i den utstrekning det viste seg nødvendig.

Arbeidsterapien var som tidligere godt gjennomført, dels på utearbeid i gårdsbruk og gartneri, dels på vevstuen, i pose- og kartongverkstedet, bokbinderiet, skomaker- og malerverkstedet.

Dikemark: Sykehusbehandlingen ble gjort vanskelig på grunn av forpleiningen av kroniske pleiepasienter, som medfører et stadig overbelegg. Den tidligere sirkulasjon som er nødvendig ved aktiv behandling er mer eller mindre stoppet opp. Dessuten må anvendelsen av det begrensede og til dels meget dårlig kvalifiserte pleiepersonale nødvendigvis ta mer sikte på de rent sikkerhetstekniske hensyn enn på å kunne gjennomføre aktiv behandling slik som tidligere.

Sjokkbehandling var ikke i bruk i 1948. Insulin ble ofte anvendt i mindre doser som beroligende middel og som middel til å stimulere matlysten.

I 1948 var gjennomsnittlig 140 menn og 166 kvinner eller henholdsvis 37 pst. og 36 pst. av middelbeleget i arbeid. Arbeidsvirksomheten lå fremdeles betraktelig tilbake. Det var ikke mulig å skaffe de nødvendige arbeidsmaterialer

til håndarbeid, og en manglet tilstrekkelig pleiepersonale. Dessuten har sykehuset måttet gi plass for relativt mange senildeemente pasienter som overhodet ikke kan beskjeftiges.

Isolasjon og mekaniske tvangsmidler ble brukt i større utstrekning på kvinnesiden enn på mannssiden.

Veum: Sykebehandlingen fortsatte etter de gamle retningslinjer. En del kasus ble sendt til leucotomi. Resultatene av operasjonen var det ennå for tidlig å uttale seg om.

Arbeidsvirksomheten lå atskillig nede, da det fortsatt var vanskelig å skaffe tilstrekkelig med materialer og råvarer. Gårdsbruk- og hagebruksvirksomheten ble drevet som før. En del veier på sykehusområdet ble lagt an og forbedret dels ved pasientenes hjelp, og anlegget av tennisbane ble fullført vesentlig av pasienter.

Blakstad: Arbeidsvirksomheten ble drevet uforandret som i tidligere år.

Sanderud: Elektrosjokk ble drevet etter de samme prinsipper som tidligere. Insulinkomabehandlinger ble avsluttet på 8 pasienter. Nye insulinkomabehandlinger ble ikke påbegynt i 1948.

Leucotomi ble utført på 22 pasienter. Inntil utgangen av 1948 var det utført leucotomi på 37 pasienter. Av disse var 3 døde, 3 overflyttet til familiepleie og 6 utskrevet. De fleste av dem som ble liggende igjen, ble anstaltbedret. Resultatene må sies å være tilfredsstillende når en tar i betraktning at de opererte utelukkende har vært pasienter med ellers dårlig prognose.

Arbeidsvirksomheten viste noen nedgang, vesentlig fordi noen arbeidsstuer måtte holdes stengt en tid på grunn av mangel på ferievikarer.

I 1948 var det noen oppgang i bruken av isolasjon og mekaniske tvangsmidler. Årsaken var særlig at en hadde mange urolige nyinnlagte pasienter.

Presteseter: Sykehusvirksomheten forløp normalt.

Lierasylet: Den medisinske behandling fulgte de samme retningslinjer som tidligere. På mannsavdelingen ble det utført 11 leucotomier. En av de opererte pasienter døde av hjerneblødning etter operasjonen, 2 kunne reise hjem uten offentlig bidrag og 3 andre ventet en å kunne skrive ut med det aller første, mens 3 forble uforandret.

På kvinneavdelingen ble det foretatt 17 leucotomier med 1 dødsfall. 2 av pasientene ble skrevet ut til hjemmet uten offentlig bidrag, og 3 ble satt ut i privatpleie, mens 3 forble uforandret. Når resultatet ikke ble bedre, skyldtes det at en vesentlig opererte sjeldelig sterkt defekte personer, hvor det ikke var utsikt til vesentlig bedring eller tilnærmet helbredelse, men til forpleiningsmessig bedring.

Alle pasienter som kunne arbeide ute på gårdsbruket og i gartneriet ble holdt i stadig virksomhet. Arbeidet for mannlige pasienter på avdelingene ble fremdeles litt hemmet på grunn av materialmangel.

Arbeidsvirksomheten på kvinnesiden tok seg godt opp, dels på grunn av

bra tilgang på materialer og dels fordi en fikk ansatt utdannet hjelp til arbeidsstuene.

Fra 1. juli 1948 ble det innført arbeidspenger for alle arbeidende pasienter, og en hadde inntrykk av at pasientene satte stor pris på denne ordning som også viste seg å være en spore til økt beskjæftigelse blant pasientene.

Faret: Sjokkbehandling og arbeidsterapi var fremdeles de viktigste behandlingsmetoder ved siden av behandling etter generelle medisinske prinsipper. Ved sjokkbehandling nytter en fortrinsvis elektrosjokk og insulinbehandling. Uten sjokkbehandling ville en neppe kunne skrive ut så mange pasienter symptomfri som en gjør, og det er ikke tvil om at sykehusoppholdet i mange tilfelle forkortes ved behandling. Også mange kroniske pasienter synes å ha nytte av behandlingen.

Det var i 1948 så god tilgang på materialer at vevstuen for kvinner var i full gang. De vanskelige plassforhold gjorde at en enda ikke kunne komme i gang med vevstuen for mannlige pasienter. Disse var vesentlig henvist til utearbeid, på jordbruket, i parkanlegget og i hagene. En del var beskjæftiget på snekkerverksted, med skomakerarbeid, børstebinding og liknende. Dessuten har en en arbeidsstue hvor det om vinteren forarbeides sengebunner og madrasser.

En vesentlig del av distriktets nervøse og sinnslidende søker sykehusets poliklinikk og blir behandlet der. Da plassforholdene er så vanskelige, må en ofte gå til poliklinisk sjokkbehandling i tilfeller hvor sykehusbehandling hadde vært det riktige.

Valen: Sykehuset benyttet fortsatt cardiazol- og elektrosjokk og i mindre utstrekning insulinkur (subkomatøse doser).

Isolasjon og mekaniske tvangsmidler ble brukt minst mulig.

Arbeidsvirksomheten inne kom i full gang igjen, da materialtilgangen ble noe bedre. Ute ble arbeidet drevet som før.

Neevengården: Elektrosjokkbehandling ble meget brukt, dels på akutte psykoser med mulig remisjon for øye og dels på kroniske psykoser i urofasen for å oppnå større eller mindre anstaltbedring. En begynte også med insulinbehandling, og i noen utstrekning ble det drevet hormonbehandling.

I 1948 ble de første pasienter operert ved praefrontal leucotomi. I alt ble det operert 13 pasienter, men observasjonstiden var foreløpig for kort til at en kunne si noe om resultatene.

I arbeidsterapien ble det tatt i bruk en mindre vevstue på kvinneavdelingen, og det ble arbeidd med innredning av et mindre verkstedrom for mannsavdelingen. Men sykehuset savner fortsatt en effektivt utbygd arbeidsterapi.

Rosenberg: Arbeidsvirksomheten ble drevet som tidligere, og arbeidsprosenten var ca. 33.

Isolasjon ble benyttet på 9 pasienter.

Opdøl: Den aktive behandling av pasientene fortsatte og ble delvis utvidd. Det ble brukt elektrobehandling, modifisert insulinbehandling og sovekurer.

I samarbeid med Møre og Romsdal fylkessykehus ble det opptatt operativ behandling (leucotomi) ved sykehuset. I løpet av året ble det operert 39 pasienter, hvorav 3 døde innen en uke etter operasjonen. Av de øvrige 36 var 6 uforandret ved årsskiftet, 13 anstaltbedret, 10 betydelig bedret og 7 utskrevet.

Som ledd i behandlingen forsøkte en fortsatt å øke arbeidsvirksomheten blant pasientene. Gjennomsnittlig var arbeidsvirksomheten ca. 55 pst., men den ble enda hemmet av mangel på materialer og tilstrekkelige arbeidsrom.

Mekaniske tvangsmidler ble ikke brukt. Isolasjon ble anvendt på i alt 37 pasienter, men ingen var konstant isolert.

Østmarka: Insulin- og elektrosjokkbehandling ble drevet som tidligere. 18 pasienter fra sinnssykehuset ble leucotomert på Trondheim sykehus i løpet av året. En av pasientene døde, forøvrig forløp operasjonene godt, og resultatene var til dels overraskende gode.

Arbeidsbehandling ble noe utvidd i løpet av året.

I mai tiltrådte en sosialkurator ved sykehuset. Kuratorens virksomhet er av den største betydning for pasientene og særlig verdifull er assistansen ved utskrivningene.

Dr. Dedichens privatklinikk: I behandlingen av de syke ble det fortsatt brukt elektrosjokkbehandling, kombinert insulin-pentrozolbehandling, leucotomier, arbeidsterapi og gruppeterapi. Leucotomi ble i 1948 utført på 14 pasienter. Flere av disse var overført fra andre sykehus for å bli operert. En pasient døde i tilslutning til leucotomien og en i tilslutning til insulinbehandling.

Arbeidsterapien ble utvidet atskillig i 1948. Det forarbeides vesentlig dukker og leketøy ved siden av arbeid på gårdsbruk og i gartneri.

8. Utdrag av regnskapene.

Relevé des dépenses et des recettes des hospices.

Tabell 16 side 40 er stilt opp på grunnlag av regnskapsutdrag som er sendt inn fra hvert enkelt sinnssykehus. Utgiftsgruppen omfatter ikke ekstraordinære utgifter og heller ikke forrentning og amortisasjon av anleggsomkostninger o. l. Under lønninger er den totale lønn ført opp, dvs. kontant lønn + emolumentsfradrag. Det som personalet betaler for emolumenter er ført opp under inntektsgruppen.

Tabellen viser at utgiftene varierer mye fra sinnssykehus til sinnssykehus, et forhold som for en stor del kan skyldes lokale forhold og sinnssykehusenes forskjellige karakter.

Nettoutgiftene pr. forpleiningsdag lå i 1947/48 ved de alminnelige offentlige sinnssykehus på mellom 8 og 16 kroner, men det var bare for Rønvik og Kriminalasylet at utgiftene pr. forpleiningsdag oversteg 14 kroner. Ved Dr. Dedichens privatklinikk var nettoutgiftene kr. 14.42 pr. forpleiningsdag. Ved samtlige

sinnssykehus viste lønnsutgiftene pr. forpleiningsdag fortsatt stigning, og særlig høye var de for Kriminalasylet.

Utgiftene til kosthold lå omtrent på samme høyde som året før. Matøret (utgifter til kosthold pr. bespist individ pr. dag) lå i 1948 lavest ved Møllendal og Rønvik med henholdsvis kr. 1.24 og kr. 1.28. Ved de offentlige sinnssykehus varierte matøret opp til kr. 1.91, mens Dr. Dedichens privatklinik hadde det høyeste matøre på kr. 2.72.

9. Tilleggsopplysninger gitt av fylkesmennene og de offentlige leger.

Données supplémentaires.

Tilleggstabell 1 side 44 er satt opp på grunnlag av oppgaver hentet inn gjennom fylkesmennene og viser hvor store utgifter staten og kommunene hadde til forpleining av de sinnssyke i 1948 etter loven av 5. juni 1925, og hvor mange sinnssyke hjemmehørende i de forskjellige fylker som var blitt forpleid i henhold til denne loven i løpet av året.

Tabellen viser at statens og kommunenes utgifter i 1948 steg til 33 millioner kroner mot 28 millioner kroner i 1947 og 16 millioner kroner i 1939. Statens utgifter til forpleining av hjemstavnløse, ubemidlede sinnssyke og utlendinger er ikke regnet med her. Ifølge statsregnskapet var utgiftene til disse 445 664 kroner i regnskapsåret 1947/48. Til transport av ubemidlede sinnssyke brukte staten i samme regnskapsår 118 047 kroner.

Tilleggstabell 2 side 45 gir tallet på sinnssyke som ble forpleid med statsbidrag utenfor sinnssykehus i de forskjellige fylker ved utgangen av året og til- og avgang i året. Disse oppgaver er gitt av de offentlige leger på forpleiningsstedet. I alt skulle det ved utgangen av 1948 være 5 843 sinnssyke som ble forpleid med statsbidrag utenfor sinnssykehus. I tabell m. er tallet på disse stilt sammen med oppgavene over belegget på sinnssykehusene.

I tillegg til tallet på sinnssyke etter tabell m. kommer sinnssyke som ble forpleid utenfor sinnssykehus for forsorgsvesenets og for privat regning. Etter medisinalberetningene for 1948 fra de offentlige legene utgjorde disse 1 413, hvorav 883 var utsatt for forsorgsvesenets regning. For 19 sinnssyke var det ikke gitt opplysning om de ble forpleid for privat eller forsorgsvesenets regning. I alt skulle det ved utgangen av 1948 være 15 400 sinnssyke her i landet.

Tilleggstabell 3 side 46 gir tallet på utstede sinnssykeerklæringer i hvert fylke. I 1948 ble i alt 2 180 personer erklært sinnssyke, mot 2 008 i 1947.

Pleiehjem for sinnssyke. Det er hentet inn særskilte oppgaver fra pleiehjemmene over størrelsen av belegget og over til- og avgang i året. Opplysningene er tatt med under tilleggstabell 2. I de 8 pleiehjem som var i drift i 1948 var det ved utgangen av året i alt 382 pasienter.

Tabell m. Antall sinnessyke forpleid på sinnessykehuis og
antall sinnessyke forpleid med statsbidrag utenfor
sinnessykehuis.

*Le nombre des aliénés traités dans les hospices et le nombre des aliénés traités partiellement
à la charge de l'Etat hors des hospices.*

Ved utgangen av året: <i>A la fin de l'année:</i>	På sinnessykehuis <i>Dans les hospices</i>			Forpleid med statsbidrag uten- for sinnessykehuis <i>Traitées partie- llement à la charge de l'Etat hors des hospices</i>			I alt <i>Total</i>	Derav <i>Dont</i>		Pr. 10 000 innb. <i>habitants</i>		
				I alt <i>Total</i>	M H	K F		M H	K F	I alt <i>Total</i>	M H	K F
		I alt <i>Total</i>	M H	K F								
1933	6 870	3 868	3 002	5 074	2 271	2 803	11 944	6 139	5 805	41.8	44.0	39.7
1934	6 958	3 864	3 094	5 328	2 395	2 933	12 286	6 259	6 027	42.8	44.6	41.1
1935	7 153	3 943	3 210	5 551	2 541	3 010	12 704	6 484	6 220	44.1	46.0	42.3
1936	7 357	4 042	3 315	5 807	2 680	3 127	13 164	6 722	6 442	45.5	47.4	43.6
1937	7 497	4 102	3 395	6 066	2 806	3 260	13 563	6 908	6 655	46.7	48.5	44.9
1938	7 674	4 190	3 484	6 355	2 930	3 425	14 029	7 120	6 909	48.0	49.7	46.4
1939	7 699	4 213	3 486	6 682	3 126	3 556	14 381	7 339	7 042	49.1	51.1	47.2
1940	7 818	4 236	3 582	6 575	3 083	3 492	14 393	7 319	7 074	48.9	50.6	47.2
1941	7 804	4 233	3 571	6 407	3 008	3 399	14 211	7 241	6 970	48.0	49.8	46.2
1942	7 573	4 116	3 457	6 364	2 967	3 397	13 937	7 083	6 854	46.7	48.3	45.1
1943	7 514	3 991	3 523	6 149	2 835	3 314	13 663	6 826	6 837	45.5	46.4	44.7
1944	7 543	4 011	3 532	5 896	2 730	3 166	13 439	6 741	6 698	44.4	45.4	43.4
1945	7 545	4 062	3 483	5 583	2 530	3 053	13 128	6 592	6 536	42.9	43.9	42.0
1946	7 810	4 247	3 563	5 633	2 654	2 979	13 443	6 901	6 542	43.0	44.8	41.2
1947	7 957	4 296	3 661	5 903	2 748	3 155	13 860	7 044	6 816	43.8	45.2	42.5
1948	8 145	4 407	3 738	5 843	2 734	3 109	13 988	7 141	6 847	43.7	45.3	42.2

Résumé.

A la fin de 1948 il y avait 22 hospices destinés au traitement des maladies mentales, dont 6 hospices nationaux, 13 hospices départementaux ou municipaux et 3 hospices privés. Le nombre total des lits disponibles dans ces hospices était de 6365 ou 19.9 par 10 000 de la population totale. Les noms des hospices et leur capacité se voient du tableau 1. Le tableau a dans le texte fait voir le développement depuis 1900.

Dans les tableaux 2—4 se trouve un relevé du mouvement de la population des hospices d'aliénés en 1948. Le nombre des aliénés internés à la fin de 1948 était de 8145. Les données les plus importantes pour les années 1900, 1910, 1920 et 1930—1948 se voient du tableau b. Dans le tableau c sont rendus des renseignements sur la circulation des malades et le pourcentage de l'excédent des malades traités sur la capacité dans les différents hospices publics.

Les tableaux 5—9 font connaître la répartition des aliénés reçus pour la première fois dans un hospice norvégien suivant la nature de la maladie mentale, le sexe, l'état civil, l'âge lors de l'admission, l'âge dans lequel se montrèrent les premiers symptômes, la durée de la maladie lors de l'admission, domicile et occupation antérieure. Le nombre total en 1948 était de 1705. En pour-cent de toutes les premières admissions en 1946 30.2 étaient classées dans le groupe schizophrenia, 26.6 dans celui de psychosis ex constitution, 9.5 étaient atteints de psychosis manico-melancholica et 8.7 de psychosis ex involution et senio. Voir aussi les tableaux e—h dans le texte.

Le tableau 10 donne une répartition par sexe, diagnose et année de sortie des readmissions directes, c'est-à-dire readmissions non compris les transferts. Le nombre total était de 1239.

Les transferts pendant l'année sont répartis dans le tableau 11.

Toutes les sorties en 1948 s'élèvent à 2878, dont 2427 sorties directes, 123 transferts et 328 décès. En tableaux 12—14 les sorties directes sont réparties par sexe, diagnose, durée du traitement etc. Le tableau j dans le texte donne une répartition cumulative d'après la durée du séjour à l'hospice. Dans le tableau 15 sont classifiés les décédés par cause de décès, âge et sexe. Les causes de décès les plus fréquentes dans les hospices étaient les maladies de l'appareil respiratoire, 25.6 pour-cent des décès survenus sont dûs à ces maladies. La tuberculose a enlevé 13.7 pour-cent et les maladies du cœur et de l'appareil circulatoire 10.1 pour-cent des décès.

Du tableau 16 se voit la répartition des dépenses et des recettes des hospices au cours de l'année fiscale 1947/48.

Le tableau supplémentaire 1 renseigne sur le nombre des aliénés dont l'entretien est partiellement à la charge de l'Etat et sur les dépenses occasionnées par l'entretien de ces aliénés. Du tableau supplémentaire 2 se voit le mouvement des aliénés traités hors des hospices et dont l'entretien est partiellement à la charge de l'Etat. Le tableau supplémentaire 3 montre le nombre des personnes déclarées aliénées pendant l'année.

En tableau m dans le texte le nombre total des aliénés dans les hospices et des aliénés traités partiellement à la charge de l'Etat hors des hospices à la fin de 1948 est calculé à 13988 ou 43.7 par 10000 habitants. A la fin de l'année le nombre des aliénés hors des hospices entretenus par l'assistance publique ou par fonds privés est calculé à environ 1400.

Tabell 1. Sinnssykehus ved utgangen av 1948.

Hospices d'aliénés à la fin de 1948.

Navn Nom	Eier <i>Possession de</i>	Adresse <i>Adresse</i>	Åpnet <i>Ouvert</i>	Sykeplasser <i>Capacité</i>		
				I alt <i>Total</i>	M <i>H</i>	K <i>F</i>
Gaustad sykehus . . .	Staten. <i>l'Etat</i> . . .	Vinderen pr. Oslo . . .	1/ ₁₀ -1855	600	300	300
Eg sykehus	» »	pr. Kristiansand . . .	5/ ₁₀ -1881	339	169	170
Rotvoll sykehus . . .	» »	pr. Trondheim	8/ ₁ -1872 ¹	297	166	131
Rønvik sykehus . . .	» »	pr. Bodø	22/ ₉ -1902 ²	271	145	126
Reitgjerdet sykehus .	» »	pr. Trondheim	4/ ₄ -1923	160	160	—
Kriminalasylet	» »	pr. Trondheim	1/ ₂ -1895	32	32	—
Dikemark sykehus . . .	Oslo by	Asker	3/ ₇ -1905	792	349	443
Veum sykehus	Østfold fylke	Glemmen pr. Fredrikstad	16/ ₆ -1914	340	180	160
Blakstad sykehus . . .	Akershus fylke	Asker	17/ ₁₁ -1904	335	194	141
Sanderud sykehus . . .	Hedmark fylke	Hjellum pr. Hamar . .	1/ ₂ -1908	340	194	146
Presteseter sykehus . .	Oppland fylke	Reinsvoll st. pr. Gjøvik	3/ ₉ -1913	169	84	85
Lierasylet	Buskerud og Vestfold fylker og byer	Lier	7/ ₇ -1926	608	305	303
Faret sykehus	Telemark fylke	Faret pr. Skien . . .	21/ ₇ -1909	170	87	83
Dale sjukehus	Rogaland fylke og Stavanger by	pr. Stavanger	11/ ₁₂ -1913	395	205	190
Valen sjukehus	Hordaland fylke	Valen i Sunnhordland	27/ ₁₀ -1910	297	173	124
Neevengården sykehus .	Bergen by	Bergen	14/ ₄ -1891	322	126	196
Rosenbergsinnsykeasyl .	» »	»	1862 ¹	115	115	—
Opdøl sykehus	Møre og Romsdal fylke	Hjelset pr. Molde . .	10/ ₁₁ -1913	267	146	121
Østmarka sykehus . . .	Sør- og Nord-Trondelag fylker og Trondheim by	pr. Trondheim	1/ ₈ -1919	230	115	115
Oslo hospitals sinssykeasyl	Oslo hospital	Ekebergvn. 1 Oslo .	1777	92	—	92
Dr. Dedichens privat-klinikk	Privat	Østre Aker Landpost	20/ ₉ -1901	114	60	54
Møllendals asyl	»	pr. Bergen	1865 ¹	80	45	35
I alt. <i>Total</i>				6365	3350	3015

¹ Autoriseringstdato. *Date de l'autorisation.*

² Omfatter bare de sykeplasser som var satt i stand ved utgangen av 1948. Y inclus le nombre des lits réparés à la fin de l'année 1948.

Tabell 2. Bevegelsen i belegget på sinnessykehuisene og sinnessykehuisenes privatpleie.

Mouvement des aliénés traités dans les hospices et aliénés traités en famille sous la surveillance des hospices.

Sinnessykehuis Hospice	Pasienter pr. 1/1 1948					Innskrivninger 1948 Admissions										Utskrivninger 1948 Sorties et décès										Pasienter pr. 31/12 1948				
						I alt		Total		Direkte Adm. dir.		Overfl. Transferts		I alt		Total		Direkte Sorties dir.		Overfl. Transferts		Døde Décès		Cas traités au total						
	I alt	M	H	K	F	I alt	M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F	I alt	M	H	K	F	I alt	A	B
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25					
Gaustad	587	306	281	245	115	130	103	118	12	12	223	115	108	97	90	10	6	8	12	609	306	303	832	15	817					
Eg	397	209	188	135	53	82	51	81	2	1	137	57	80	44	76	3	—	10	4	395	205	190	532	14	518					
Rotvoll	393	207	186	162	84	78	79	78	5	—	164	85	79	70	68	1	1	14	10	391	206	185	555	8	547					
Ronvik	187	108	79	376	183	193	156	185	27	8	243	106	137	95	124	2	1	9	12	320	185	135	563	81	482					
Reitgjerdet	264	264	—	27	27	—	18	—	9	—	36	36	—	16	—	14	—	6	—	255	255	—	291	—	291					
Kriminalasylet . .	36	36	—	2	2	—	—	—	2	—	3	3	—	—	—	3	—	—	—	35	35	—	38	—	38					
Dikemark	835	374	461	273	109	164	105	162	4	2	257	98	159	71	137	10	7	17	15	851	385	466	1108	93	1015					
Veum	383	219	164	130	57	73	57	72	—	1	117	47	70	38	57	—	1	9	12	396	229	167	513	8	505					
Blakstad	386	224	162	179	98	81	94	77	4	4	182	101	81	79	69	9	7	13	5	383	221	162	565	25	540					
Sanderud	508	305	203	159	76	83	72	83	4	—	157	74	83	59	68	5	3	10	12	510	307	203	667	6	661					
Presteseter	314	175	139	40	22	18	21	17	1	1	35	24	11	22	8	1	—	1	3	319	173	146	354	7	347					
Liersasylet	930	474	456	315	148	167	146	167	2	—	333	151	182	125	160	12	2	14	20	912	471	441	1245	23	1222					
Faret	259	142	117	62	38	24	37	24	1	—	65	35	30	29	25	1	1	5	4	256	145	111	321	11	310					
Dale	501	254	247	115	66	49	63	49	3	—	111	64	47	57	40	—	—	7	7	505	256	249	616	5	611					
Valen	400	247	153	159	90	69	90	69	—	—	156	88	68	79	63	2	—	7	5	403	249	154	559	2	557					
Neevengården . . .	467	178	289	213	92	121	92	121	—	—	192	76	116	67	101	3	4	6	11	488	194	294	680	11	669					
Rosenberg	119	119	—	5	5	—	2	—	3	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	123	123	—	124	—	124					
Opdøl	335	172	163	123	73	50	72	49	1	1	124	66	58	52	49	3	—	11	9	334	179	155	458	12	446					
Ostmarka	325	166	159	180	66	114	64	113	2	1	174	67	107	59	101	2	—	6	6	331	165	166	505	16	489					
Oslo hospitals . . .	114	—	114	20	—	20	—	17	—	3	23	—	23	—	7	—	2	—	14	111	—	111	134	13	121					
Dedichens	121	61	60	143	81	62	78	62	3	—	141	79	62	70	54	4	3	5	5	123	63	60	264	139	125					
Mollendal	95	55	40	4	—	4	—	—	—	4	4	—	4	—	—	—	—	—	4	95	55	40	99	—	99					
I alt Total	7956	4295	3661	3067	1485	1582	1400	1544	85	38	2878	1373	1505	1130	1297	85	38	158	170	8145	4407	3738	11023	489	10534					

A. Forpleid for privat regning eller for forsorgsvesenets regning. *Total des malades traités entretenus par fonds privés ou par l'assistance publique.*B. Forpleid for offentlig regning etter lov av 5. juni 1925. *Total des malades traités entretenus pour compte publique d'après la loi du 5 juin 1925.*

Tabell 3. Bevegelsen i belegget i sinssykehusenes privatpleie.*Mouvement des aliénés traités en famille sous la surveillance des hospices.*

Sinnsykehus Hospice	Pasienter pr. 1/1 1948			Utsatt 1948 Admissions			Avgang 1948. Sorties et décès								Pasienter pr. 31/12 1948			For-pleinings-dager Journées d'entretien			
				I alt Total			Direkte Sorties dir.			Tilbake til sinssykehuset Retournés à l'hosp.		Til andre sinssykehus Aux autres hosp.		Døde Décès							
	I alt	M	K	I alt	M	K	I alt	M	K	M	K	M	K	M	K	I alt	M	K	M	K	
Eg	2	-	2	-	-	-	2	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	328	
Rotvoll ..	26	20	6	6	6	-	11	10	1	-	-	9	1	-	-	1	-	21	16	5	6729 1873
Rønvik ..	66	34	32	35	15	20	29	11	18	2	9	8	9	-	-	1	-	72	38	34	13129 12144
Reitgjerdet ..	35	35	-	7	7	-	11	11	-	1	-	9	-	-	-	1	-	31	31	-	12232 -
Sanderud ..	89	53	36	32	14	18	31	15	16	2	1	13	15	-	-	-	-	90	52	38	18795 12939
Presteseter ..	31	17	14	12	7	5	7	5	2	-	-	4	2	-	-	1	-	36	19	17	6270 5867
Lierasylet ..	219	112	107	36	20	16	47	25	22	3	1	22	20	-	-	-	1	208	107	101	40170 38760
I alt Total	468	271	197	128	69	59	138	77	61	8	12	65	48	-	-	4	1	458	263	195	97325 71911

Tabell 4. Overbelegget på de enkelte sinssykehus.¹*L'excédent sur la capacité dans les divers hospices.*¹

Sinssykehus Hospice	Forpleiningsdager Journées d'entretien				Middelbelegg Moyenne quotidienne			Sykeplasser Capacité			Overbelegg L'excédent sur la capacité									
	I alt Total	M	H	K	F	I alt Total	M	H	K	F	I alt Total	M	H	K	F	I alt Total	M	H	K	F
Gaustad	221 114	107	234	113	880	606	294	312	600	300	300	6	-	6	12					
Eg	146 423	76	667	69	756	401	210	191	339	169	170	62	41	21						
Rotvoll ..	135 972	70	194	65	778	372	192	180	297	166	131	75	26	49						
Rønvik	65 026	36	844	28	182	178	101	77	271	145	126	-	-	-						
Reitgjerdet	83 803	83	803	-	230	230	-	160	160	-	70	70	-	-						
Kriminalasylet	13 013	13	013	-	36	36	-	32	32	-	4	4	-	-						
Dikemark	306 036	136	765	169	271	839	375	464	792	349	443	47	26	21						
Veum	142 956	81	939	61	017	392	225	167	340	180	160	52	45	7						
Blakstad	139 360	80	479	58	881	382	220	162	335	194	141	47	26	21						
Sanderud	153 051	92	031	61	020	419	252	167	340	194	146	79	58	21						
Presteseter	102 582	57	018	45	564	281	156	125	169	84	85	112	72	40						
Lierasylet	259 703	132	211	127	492	711	362	349	608	305	303	103	57	46						
Faret	95 067	52	590	42	477	260	144	116	170	87	83	90	57	33						
Dale	182 824	91	238	91	586	501	250	251	395	205	190	106	45	61						
Valen	151 346	92	433	58	913	415	253	162	297	173	124	118	80	38						
Neevengården	177 069	69	775	107	294	485	191	294	322	126	196	163	65	98						
Rosenberg	44 199	44	199	-	121	121	-	115	115	-	6	6	-	-						
Opdøl	124 241	65	168	59	073	340	179	161	267	146	121	73	33	40						
Østmarka	120 366	60	111	60	255	330	165	230	115	115	100	50	50	50						
Oslo hospitals	41 330	-	41	330	113	-	113	92	-	92	21	-	-	21						
Dedichens	45 492	23	385	22	107	125	64	61	114	60	54	11	4	7						
Møllendal	34 724	20	130	14	594	95	55	40	80	45	35	15	10	5						
I alt Total ..	2 785 697	1 487 227	1 298 470	7 632	4 075	3 557	6 365	3 350	3 015	1 360	769	591								

¹ Sinssykehusenes privatpleie unntatt. Non compris aliénés traités en famille.² Se note 2 side 25. Voir note 2 page 25.

Tabell 7. Pasienter lagt inn for første gang på sinssykehus delt etter diagnoser og sivilstand.

Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice répartis par diagnose et état civil.

Diagnose	I alt Total	Derav Dont				Ugifte Célibataires				Giftte Mariés				Enkemann og enker Veufs et veuves				Fraskilte og separerte Divorcés et séparés			
		M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F	M	H	K	F
Idiotia et psychosis ex imbecillitate	113	54	59			52	48	2						9				2			
herav ¹ dont: Kryptogenetiske	8	5	3			4	3	1													
Med grovere hjerneskader	—	—	—			—	—	—													
Kretiner og mongoloide	—	—	—			—	—	—													
Psychosis ex constitutione	454	184	270			95	112	83	132	1				12	5			14			
herav ¹ dont: Paranoiske	49	23	21			12	5	16	13					1				2			
Depressive	110	42	68			18	24	20	34	1				7				3			
Hysteriforme	57	17	40			8	13	9	22									5			
Psychosis manico-melancholica	162	72	90			24	23	40	57	8				7				3			
herav ¹ dont: Melankoli	38	17	21			4	6	8	12	5				2				1			
Mani og sirkulære former	17	8	9			3	4	4	3	1								2			
Konstitusjonell oppstemthet resp. depresjon	1	1	—			1	—	—	—												
Schizophrenia	514	311	203			248	137	56	59	1	2			6				5			
Psychoses symptomaticae	56	19	37			4	5	12	27	1	5			2							
herav ¹ dont: Ved infeksjoner	3	2	1			1	—	1	1												
Ved intoksikasjoner	7	—	7			—	1	—	6												
Ved endokrine forstyrrelser	2	—	2			—	—	—	2												
Ved almensykdommer	9	4	5			—	—	2	5	1				1							
Psychosis epileptica	36	12	24			9	20	3	3					1							
Psychosis alcoholica	23	20	3			9	—	8	2		3			1							
Psychosis syphilogene	27	14	13			3	4	10	7					1				1			
Psychosis ex involutione et senio	148	51	97			10	32	30	40	9				22				2			
herav ¹ dont: Vasculære former	16	6	10			2	3	3	3					2				1			
Parenchymatose former	32	16	16			2	2	13	10	1	4										
Psychosis ex vitio cerebri	21	10	11			3	3	4	3	2	4			1				1			
herav ¹ dont: Encefalittiske	—	—	—			—	—	—	—												
Traumatiske	2	2	—			1	—	1	—												
Andre	5	3	2			1	1	1	—	1								1			
Psychoses aliae et male definitae	31	12	19			7	9	5	8					2							
Non insani	120	59	61			21	14	35	40	1	5			2				2			
herav ¹ dont: Psykopatia	17	8	9			2	1	6	7									1			
Observatio	9	9	—			5	—	3	—									1			
Neurosis	70	31	39			12	8	18	28	1	2							1			
Narkomania	6	5	1			1	—	4	1												
Imbecillitas	3	1	2			—	2	1	—												
Andre	3	2	1			1	1	1	—												
I alt Total	1 705	818	887			485	407	288	378	26	71			19				31			

¹ For flere pasienter er diagnosen ikke nærmere oppgitt. Ce groupement ne comprend pas tous les patients.

Tabell 8. Hjemstavn for pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus.

Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice répartis par domicile.

Sinnssykehus <i>Hospice</i>	Bygder ¹	Østfold	Akershus	Hedmark	Oppland	Buskerud	Vestfold	Telemark	Aust-Agder	Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Bergen	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trondelag	Nord-Trondelag	Nordland	Troms	Finnmark	Utland ³	Andre land	Ingen hjemstavn ⁴	Ukjent hjemstavn ⁵																			
	Bygder ²	Byer																																									
	Byer	Byer																																									
Gaustad	1	7	6	-	18	5	-	24	4	2	-	1	6	23	12	2	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	4																
Eg	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	1	15	5	30	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
Rotvoll	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-																
Rønvik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
Reitgjerdet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
Kriminalasylet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
Dikemark	64	14	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
Veum	86	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
Blakstad	-	81	7	1	21	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
Sanderud	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
Presteseter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
Lierasylet	-	-	1	1	1	1	-	61	22	61	22	2	1	-	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
Faret	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38	2	-	-	33	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
Dale	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	79	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
Valen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	7	63	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
Neevengården	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
Rosenberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	43	9	-	-	-	-	-	-	-	-																
Opdol	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	46	38	19	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-															
Østmarka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-															
Oslo hospitals	4	1	1	11	-	1	1	3	2	2	1	2	1	1	2	1	4	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1																
Dedichens	3	1	41	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
Møllendal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-																
I alt Total	69	22	97	1	200	89	9	51	6	65	24	64	23	47	27	18	5	34	17	40	31	87	66	51	-57	15	88	45	35	4	145	33	58	14	43	4	1138	546	3	1	4	4	9

¹ Districts ruraux. ² Villes. ³ L'étranger: Suède, Danemark, autres pays. ⁴ Sans domicile. ⁵ Domicile inconnu.

**Tabell 9. Pasienter lagt inn for første gang på sinnssykehus
delt etter tidligere levevei.**

*Les aliénés reçus pour la première fois dans un hospice
répartis par occupation antérieure.*

Livsstilling <i>Profession</i>	I alt <i>Total</i>	Derav <i>Dont</i>	Personer med egen livs- stilling <i>Personnes exerçant une profession</i>	Forsørgede <i>Personnes soutenues</i>									
				Hu- struer <i>Epou- ses</i>		Barn under 15 år <i>En- fants au-des- sous de 15 ans</i>		Andre familie- med- lemmer <i>Autres membres de famille</i>					
				M	H	K	F	M	H	K	F	MH	KF
1. Jord-, skog- og hagebrukere	218	104	114	85	9	76	-	-	19	29			
2. Husmenn o. a. arbeidere ved jord-, skog- og hagebruk	141	116	25	114	7	17	-	1	2	-			
3. Fiskere og fangstmenn	101	63	38	60	-	34	-	-	3	4			
4. Selvstendige næringsdrivende .	63	32	31	31	11	18	-	-	1	2			
5. Håndverkere	145	89	56	89	14	36	-	1	-	5			
6. Industri- og anleggsarbeidere .	222	119	103	113	31	66	-	2	6	4			
7. Sjøfart: skipsførere, styrmenn, maskinister o. l.	27	9	18	7	-	16	-	-	2	2			
8. Sjøfart: matroser, fyrbøtere o.l.	52	44	8	43	-	8	-	-	1	-			
9. Alm. landtransp.: arb. ved post, telegraf, telef., jernbane etc. .	62	37	25	34	1	22	-	-	3	2			
10. Andre arb. (ikke ved jordbruk, hotell og kafédrift)	127	72	55	68	9	40	-	-	4	6			
11. Høyere private funksjonærer .	6	3	3	3	-	2	-	-	-	1			
12. Lavere private funksjonærer .	96	34	62	34	42	19	-	-	-	1			
13. Høyere offentlige funksjonærer .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
14. Lavere offentlige funksjonærer	12	4	8	4	4	2	-	-	-	2			
15. Advokater, leger, arkitekter, ingeniører, lærere ved univers. og høyere skoler etc.	30	13	17	13	-	17	-	-	-	-			
16. Lærere ved folkeskolen	15	5	10	5	4	5	-	-	-	1			
17. Kunstmere, journalister o. l. .	12	5	7	5	1	5	-	-	-	1			
18. Annen immateriell virksomhet	14	4	10	4	4	6	-	-	-	-			
19. Jordmodre, sykepleiersker o. l.	11	-	11	-	11	-	-	-	-	-			
20. Huslig arbeid, arbeidere ved hotell- og kafédrift	153	3	150	3	148	1	-	-	-	1			
21. Formuessinntekt, pensjon . . .	12	2	10	2	8	2	-	-	-	-			
22. Skolelevere, studenter o. l. .	20	14	6	14	6	-	-	-	-	-			
23. Offentlig og veldig forsørgete	18	8	10	8	10	-	-	-	-	-			
24. Løsgjengere uten normalt erverv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
25. Livsstilling uoppgitt eller util- strekkelig angitt	148	38	110	29	48	20	-	-	9	42			
I alt Total	1 705	818	887	768	368	412	-	4	50	103			

1, 2. Agriculture, horticulture et exploitation des forêts. 3. Pêche maritime, pêche à la baleine. 4. Industriels et commerçants indépendants. 5. Artisans. 6. Ouvriers industriels. 7, 8. Navigation. 9. Transport par terre. 10. Autres ouvriers. 11.—14. Fonctionnaires. 15. Professions libres. 16. Institueurs. 17. Artistes etc. 18. Autres professions libres. 19. Sages-femmes, infirmières, etc. 20. Travail domestique. 21. Personnes vivant de leurs revenus. 22. Ecoliers, étudiants etc. 23. Personnes soutenues par l'assistance publique et privée. 24. Personnes sans travail fixe. 25. Inconnu.

Tabell 10. Direkte gjeninnlegginger. Réadmissions directes.

I. Alle pasienter delt etter siste utskrivningsår. Tous les patients répartis par année de sortie.

Diagnose	I alt Total	Derav Dont	Utskrevet siste gang. Sortis la dernière fois.																		Ukjent						
			1948		1947		1946		1945		1944		1943		1942		1941		1940		1938 og før						
			M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M						
Idiotia et psychosis ex imbecillitate . . .	68	39	29	6	8	7	8	10	2	2	4	4	—	1	—	2	—	—	1	1	1	5	5	—	—		
Psychosis ex constitutione	251	100	151	29	40	26	36	13	10	6	15	4	10	6	2	—	7	3	5	—	3	4	3	9	20	—	—
Psychosis manico-melancholica	199	72	127	24	34	15	21	6	19	4	8	6	5	2	6	3	8	2	3	2	4	—	1	8	18	—	—
Schizophrenia	571	300	271	56	61	91	56	31	32	26	14	17	19	11	11	11	12	4	18	12	8	5	6	33	34	3	—
Psychoses symptomaticae	14	5	9	3	—	—	4	2	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Psychosis epileptica	16	7	9	1	1	2	1	1	3	2	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
Psychosis alcoholica	8	7	1	—	—	1	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	
Psychosis syphilogenes	10	7	3	2	1	1	1	1	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
Psychosis ex involutione et senio	42	14	28	3	7	5	11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	2	—	1	—	1	—	2	—	3	
Psychosis ex vitio cerebri	11	7	4	—	1	3	1	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1		
Psychoses aliae et male definitae	14	4	10	3	4	1	—	—	1	—	1	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	
Non insani	35	20	15	7	2	3	5	2	2	1	1	2	1	—	—	1	1	1	—	1	1	2	1	—	1	—	
I alt Total	1239	582	657	134	161	155	144	70	70	43	48	36	37	23	22	17	31	10	29	16	17	15	12	60	82	3	4

II. Pasienter som har vært utenfor sinnsykehus under 1 år, fordelt etter varigheten i måneder.

Patients qui ont été hors des hospices moins d'un an répartis par la durée en mois.

Diagnose	I alt Total	Derav Dont	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11													
			M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K													
Idiotia et psychosis ex imbecillitate . . .	26	12	14	1	—	1	2	3	2	2	—	1	—	2	1	1	—	1	2	1	1	1	1	—			
Psychosis ex constitutione	106	42	64	5	7	6	9	10	8	6	7	3	3	3	8	—	1	2	9	3	4	1	3	4	3	1	
Psychosis manico-melancholica	82	34	48	5	9	5	11	11	3	2	7	1	5	1	2	3	1	2	2	1	3	1	2	1	—		
Schizophrenia	208	111	97	10	9	16	11	13	22	7	11	8	10	6	7	11	6	6	1	13	8	7	7	6	2	8	3
Psychoses symptomaticae	8	3	5	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	
Psychosis epileptica	5	3	2	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—		
Psychosis alcoholica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Psychosis syphilogenes	5	3	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—		
Psychosis ex involutione et senio	21	6	15	2	2	—	3	—	1	—	1	—	2	1	2	1	1	—	—	1	1	1	1	—	1	1	
Psychosis ex vitio cerebri	5	3	2	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—		
Psychoses aliae et male definitae	8	4	4	1	1	—	—	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—		
Non insani	15	10	5	2	1	1	—	—	—	2	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	
I alt Total	489	231	258	26	33	32	36	41	37	19	29	16	22	13	24	17	10	11	14	18	20	12	16	11	11	15	6

Tabell 11. Overflyttinger fra et sinnspsykehus til et annet.
Transfers.

Tabell 12. Direkte utskrivninger og dødsfall. Deling etter utskrivningsmåte.
Sorties directes et décès. Répartition des sorties directes par lieu de destination.

	Direkte utskrivninger. Sorties directes.																	Døde Décès	
	Med off. forpl. etter lov av 5/6-1925 Entrelenus pour compte publique d'après la loi du 5/6-1925										Forpleid for privat regning eller for forsorgsvesens regning Entretenus par fonds privés ou par l'assistance publique								
	Til eget hjem, sickt- ninger ¹		Til andre private ²		Til syke- hus, fengsler, gamliehjem ³		Tilsammen Total		Til eget hjem, sickt- ninger ¹		Til andre private ²		Til syke- hus, fengsler, gamliehjem ³		Tilsammen Total				
	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
Gaustad	7	1	17	15	1	1	25	17	59	70	5	2	8	1	72	73	8	12	
Eg	1	1	9	7	—	—	10	8	28	64	3	3	1	34	68	10	4		
Rotvoll	3	4	4	17	1	—	8	21	61	46	—	—	1	1	62	47	14	10	
Rønvik	1	1	—	—	—	—	1	1	94	119	—	—	4	94	123	9	12		
Reitgjerdet	1	—	1	—	1	—	3	—	12	—	—	—	—	—	13	—	6	—	
Kriminalasylet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Dikemark	1	8	18	42	3	1	22	51	42	80	1	2	6	4	49	86	17	15	
Veum	—	2	4	7	—	2	4	11	33	46	—	—	1	—	34	46	9	12	
Blakstad	—	1	9	5	—	7	9	13	69	56	1	—	—	—	70	56	13	5	
Sanderud	1	5	1	3	—	—	2	8	54	45	—	—	3	15	57	60	10	12	
Presteseter	—	1	3	—	2	1	5	2	15	6	—	—	2	—	17	6	1	3	
Liersasylet	7	16	10	18	2	3	19	37	92	108	10	11	2	4	106	123	14	20	
Faret	1	1	1	4	1	—	3	5	23	18	1	1	2	1	26	20	5	4	
Dale	4	2	12	3	1	3	17	8	39	28	—	1	1	3	40	32	7	7	
Valen	18	11	9	13	1	2	28	26	49	37	—	—	2	—	51	37	7	5	
Neevengården	3	4	1	22	2	5	6	31	58	66	—	2	3	2	61	70	6	11	
Rosenberg	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Oppdal	2	6	14	11	1	2	17	19	32	29	—	—	3	1	35	30	11	9	
Østmarka	4	6	7	11	1	2	12	19	46	79	—	—	1	3	47	82	6	6	
Oslo hospitals	—	1	—	3	—	—	4	—	2	—	1	—	—	—	3	—	14	—	
Dedichens	—	3	3	3	—	—	3	6	67	45	—	1	—	2	67	48	5	5	
Møllendal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	
I alt	54	74	123	184	18	29	195	287	873	944	21	24	38	42	935	1010	158	170	
1. Idiotia et psychosis ex imbecillitate . .	3	8	18	23	3	3	24	34	42	41	1	3	3	8	48	52	9	6	
2. Psychosis ex con- stitutione	7	11	5	20	1	5	13	36	206	312	6	11	9	9	222	332	8	11	
3. Psychosis manico- melancholica	5	14	5	3	—	—	10	17	135	192	1	1	4	7	140	200	9	18	
4. Schizophrenia . . .	29	29	81	109	10	14	120	152	328	233	9	8	6	6	343	247	60	56	
5. Psychoses sympto- maticae	—	—	2	2	—	2	2	4	16	34	—	—	5	1	21	35	3	8	
6. Psychosis epileptica .	—	4	1	6	1	—	2	10	12	10	1	—	2	—	15	10	4	3	
7. Psychosis alcoholica .	2	—	1	—	—	—	3	—	26	1	—	—	1	1	27	2	3	2	
8. Psychosis syphilo- genes	2	2	4	3	—	2	6	7	13	8	—	1	—	1	13	10	8	4	
9. Psychosis ex involu- tionne et senio	4	6	3	15	2	2	9	23	27	37	1	—	4	6	32	43	46	50	
10. Psychosis ex vitio cerebri	—	—	3	3	1	1	4	4	5	4	1	—	2	—	8	4	7	8	
11. Psychoses aliae et male definitae	—	—	—	—	—	—	—	—	3	9	1	—	—	—	4	9	1	3	
12. Non insani	2	—	—	—	—	—	—	2	—	60	63	—	—	2	3	62	66	—	1

¹ A sa famille. ² Aux autres particuliers. ³ Aux hospices, prisons etc. ⁴ I summen er tatt med 3 menn som er rømt, 1 fra Reitgjerdet og 2 fra Liersasylet og under følgende grupper: 2 under gr. 1, og 1 under gr. 2. ³ hommes inclus dans la somme.

Tabell 14. Direkte utskrivninger. Deling etter diagnosenter og etter behandlingens varighet og utfall.

Sorties directes. Répartition par diagnoses et par durée et résultat du traitement.

Diagnose <i>Diagnose</i>	Behandlingens varighet																								Durée du traitement												Herau ut- skrevet som <i>Dont</i>				
	Hele måneder												Mois entiers											Hele år						Années entières											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10—14	15—19	20—24	25+			
																										I alt	Total	sinnssyk åldrenes	ilke sinnssyk non âlternés												
Idiotia et psychosis ex imbecillitate . . .	10	18	14	20	7	8	10	6	5	—	5	3	1	3	5	2	1	—	1	—	—	2	1	—	106	16	10	6	4	4	—	2	1	1	1	3	2	2	158	108	50
Psychosis ex constitutione . . .	86	116	113	72	39	40	21	23	12	7	6	5	6	7	3	2	2	—	3	2	—	—	3	540	28	14	4	7	2	2	5	1	—	—	—	—	—	603	190	413	
Psychosis manico-melancholica	46	110	59	46	19	18	15	3	5	4	4	6	1	6	2	2	—	2	1	1	—	1	—	335	16	3	2	2	3	1	—	—	—	1	2	1	1	367	99	268	
Schizophrenia	25	81	97	105	62	57	32	28	36	18	25	15	16	12	11	6	11	11	6	5	8	9	2	6	581	103	49	12	18	14	11	7	4	9	24	16	9	5	862	686	176
Psychoses symptomaticae	10	12	12	6	7	5	1	3	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	1	—	—	57	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62	13	49	
Psychosis epileptica	7	6	5	1	4	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	1	1	—	26	4	3	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	37	27	10
Psychosis alchoholica	8	6	1	2	2	6	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	29	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32	8	24	
Psychosis syphilogenes	2	4	4	1	4	2	1	1	2	2	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	26	3	1	1	—	1	2	—	1	1	—	—	—	36	28	8		
Psychosis ex involutione et senio	8	18	18	8	9	6	6	5	3	—	—	1	3	2	2	—	—	2	1	—	1	1	—	81	13	6	5	—	—	1	1	—	—	—	—	—	107	68	39		
Psychosis ex vittio cerebri	1	2	1	—	2	2	—	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	13	3	2	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	20	15	5			
Psychoses aliae et male definitae	—	1	5	3	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	13	8	5		
Non insani	33	43	19	9	8	4	4	3	—	2	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	127	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	130	—	130		
I alt. Total	236	417	348	273	164	150	94	73	66	34	45	32	26	35	24	15	14	13	15	9	9	16	6	11	1932	193	91	34	31	25	19	15	7	11	27	21	12	9	2427	1250	1177

Tabell 15. Pasienter døde på sinnsykehus.

Décès dans les hospices. Causes de

Nr.	Dødsårsak Cause de décès	I alt	Total	Derav Dont	Sinnssykehus 1										Hospice				
					M H	K F	Gaustad	Eg	Eg	Rotvoll	Ronvik	Reitgjerdet	Kriminalasylet	Dikemark	Veum	Blakstad	Sanderud	Presteseter	Lierasylet
1	Tyfus og paratyfus. <i>Fièvre typhoïde ou paratyphoïde</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Erysipelas. <i>Erysipèle</i>	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Tuberkulose i lunger og andre organer. <i>Tuberculose</i>	45	26	19	4	4	2	—	2	—	5	7	—	3	—	6	—	—	—
4	Pyæmi og septikæmi. <i>Pyémie et septicémie</i>	3	—	3	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
5	Andre infeksjonssykdommer. <i>Autres maladies infectieuses</i>	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6	Diabetes. <i>Diabète sucré</i>	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	Andre blod-, ernærings- og indresekresjons-sykdommer. <i>Autres maladies du sang, de la nutrition et des gl. endocrines</i>	5	3	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
8	Akutt encefalitt og purulent meningitt. <i>Encéphalite aiguë et méningite purulente</i>	5	2	3	—	—	2	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
9	Apopleksi, trombose og emboli i hjernen. <i>Hémorragie cérébrale, emboli ou thrombose cérébrale</i>	26	17	9	1	1	1	1	1	—	—	2	4	4	2	2	3	—	—
10	Tabes dorsalis, paralysis generalis og lues cerebri. <i>Tabès dorsalis, paralysie générale et lues cerebri</i>	11	6	5	2	—	—	—	1	—	—	—	2	—	4	1	—	—	—
11	Epilepsi. <i>Epilepsie</i>	4	1	3	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
12	Andre organiske nervesykdommer. <i>Autres maladies organiques du système nerveux</i>	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
13	Andre sinnsykd. <i>Autres maladies mentales</i>	21	8	13	3	—	—	4	—	—	—	—	1	2	—	2	—	—	—
14	Arteriosklerose. <i>Artériosclérose</i>	6	2	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—
15	Andre sykdommer i hjerte og kretslopp-organer. <i>Autres maladies du cœur et de l'appareil circulatoire</i>	27	11	16	1	1	2	3	—	4	2	2	3	1	3	—	—	—	—
16	Plevritt. <i>Pleurite</i>	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Andre sykdommer i åndedrettsorganene. <i>Autres maladies de l'appareil respiratoire</i>	83	33	50	3	2	9	4	1	—	12	2	4	3	—	9	—	—	—
18	Diarré og enteritt. <i>Diarrhée et entérite</i>	4	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
19	Andre sykdommer i fordøyelsesorganene. <i>Autres maladies de l'appareil digestif</i>	10	5	5	—	—	1	1	—	—	2	1	—	—	1	—	—	—	—
20	Cystitt, pyelitt og cystopyelonefritt. <i>Cystite, pyélite et cystopyétonéphrite</i>	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Andre sykdommer i nyrene og uro-genital-organene. <i>Autres maladies de l'appareil génital</i>	4	2	2	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
22	Kreft o. a. ondartede svulster. <i>Cancer et autres tumeurs malignes</i>	21	10	11	1	1	3	2	—	—	1	2	1	2	—	2	—	—	—
23	Andre svulster. <i>Autres tumeurs</i>	4	3	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—
24	Senilitet. <i>Sénilité</i>	27	15	12	3	1	—	3	—	—	—	1	1	1	—	2	4	—	—
25	Kroniske forgiftninger. <i>empoisonnements chroniques</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Selvmord. <i>Suicide</i>	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
27	Forgiftninger, skader og andre ulykker. <i>Morts violentes</i>	5	2	3	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—
28	Andre dødsårsaker. <i>Autres causes de décès</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Ukjent eller oppgitt dødsårsak. <i>Cause de décès inconnue ou mal définie</i>	9	7	2	—	—	—	1	—	—	2	—	2	—	2	—	—	1	—

I alt. Total 328 158 170 20 14 24 21 6 32 21 18 22 4 34 9

1. Et av disse tilfellene døde pasienten ikke på hospice, se tabell 12. Répartition par hospice et cause, voir tableau 12.

Dødsårsaker og alder.
décès et âge des patients au décès.

Dale	Valen	Alder = differansen mellom dødsår og fødselsår										Nr.
		Neevengårdens					Oslo hospitals					
		Rosenberg		Dedichens		Möllendal						
		M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	
5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
4	3	5	—	5	2	—	—	—	—	—	—	17
1	—	1	—	3	7	5	2	—	—	—	—	18
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29
14	12	17	—	20	12	14	10	4	—	1	1	2
										7	8	9
										7	8	18
										7	15	28
										19	26	36
										46	36	16
										22	1	—

Tabell 16. Utdrag av

Relevé des dépenses et des

	Gaustad		Eg		Rotvoll		Rønvik		Reitgjerdet	
	I alt	Pr. forpleiningsdag ¹	I alt	Pr. forpleiningsdag ¹						
Lønninger	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Kosthold	1116746	5.15	826 033	5.64	709 312	5.31	434 917	9.95	578 374	6.92
Sykes atspredelse, flidsbelønninger, bibliotek .	463 810	2.14	310 290	2.12	236 410	1.77	85 294	1.95	156 513	1.87
Vedlikehold av bygninger etc.	15 225	0.07	9 746	0.07	10 087	0.08	—	—	10 014	0.12
Inventar	86 485	0.40	51 919	0.35	28 252	0.21	14 456	0.33	29 934	0.36
Lys og brensel	55 657	0.26	49 809	0.34	36 009	0.27	14 593	0.33	30 130	0.36
Medisinske fornødenheter	242 938	1.12	165 037	1.13	183 431	1.37	82 751	1.89	61 406	0.73
Kontorutgifter	18 429	0.08	9 764	0.07	9 691	0.07	8 406	0.19	13 920	0.17
Vask og renhold	8 750	0.04	5 005	0.03	9 404	0.07	5 171	0.12	7 156	0.09
Kleshold og materialer til arbeidsvirksomheten . . .	21 966	0.10	19 768	0.14	18 659	0.14	9 781	0.22	20 807	0.25
Jordbruk, gartneri etc. .	81 804	0.38	42 412	0.29	61 245	0.46	23 776	0.55	63 315	0.75
Andre utgifter	279 375	1.29	94 034	0.64	166 952	1.25	93 364	2.14	102 446	1.22
Tilsammen Total	42 324	0.19	14 747	0.10	55 178	0.41	9 709	0.22	29 656	0.35
Inntekter (herunder ikke kurpenger):										
Recettes.										
Emolumenter	111 300	0.51	58 427	0.40	67 926	0.51	18 505	0.42	31 409	0.38
Kosthold	31 098	0.14	6 379	0.04	9 006	0.07	8 771	0.20	4 531	0.05
Jordbruk, gartneri etc. .	282 682	1.31	94 630	0.65	183 334	1.37	93 562	2.14	126 372	1.51
Arbeidsvirksomheten . .	22 031	0.10	4 761	0.03	5 652	0.04	13 316	0.31	16 533	0.20
Andre inntekter	12 425	0.06	—	—	14 062	0.11	151	—	833	0.01
Tilsammen Total	459 536	2.12	164 197	1.12	279 980	2.10	134 305	3.07	179 678	2.15
Ordinære utgifter, netto										
Dépenses ordinaires, net	1973973	9.10	1434367	9.80	1244650	9.31	647 913	14.82	923 993	11.04
Pr. bespist individ pr. dag kom kostholdet på ca.		1.52		1.60		1.34		1.28		1.58

¹ Par jour de traitement.

regnskapene for 1947/48.

recettes des hospices 1947/48.

Kriminal-asylet		Dikemark		Veum		Blakstad		Sanderud		Presteseter	
I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹	I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹	I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹	I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹	I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹	I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
156 658	11.59	2 520 561	8.22	662 361	4.61	606 632	4.44	836 739	5.50	564 371	5.46
20 188	1.49	683 635	2.23	242 492	1.69	311 714	2.28	291 946	1.92	196 109	1.90
	-	21 994	0.07	9 108	0.06	14 945	0.11	7 270	0.05	8 187	0.08
6 247	0.46	138 511	0.45	52 414	0.36	77 066	0.56	49 633	0.32	57 437	0.56
2 655	0.20	101 492	0.33	29 484	0.20	66 531	0.48	45 387	0.30	44 875	0.43
14 744	1.09	676 516	2.21	138 791	0.97	108 753	0.79	208 670	1.37	117 241	1.13
4 496	0.33	72 188	0.24	11 076	0.08	10 754	0.08	21 895	0.14	17 715	0.17
	-	14 459	0.05	4 469	0.03	7 811	0.06	7 533	0.05	5 797	0.06
3 262	0.24	73 076	0.24	13 648	0.09	27 251	0.20	25 536	0.17	18 860	0.18
16 771	1.25	105 170	0.34	41 019	0.29	50 092	0.37	109 091	0.72	42 925	0.42
	-	221 271	0.72	91 119	0.63	103 499	0.76	222 895	1.47	156 274	1.51
	-	59 215	0.19	32 898	0.23	36 765	0.27	7 382	0.05	38 646	0.38
225 021	16.65	4 688 088	15.29	1 328 879	9.24	1 421 813	10.40	1 833 977	12.06	1 268 437	12.28
1 110	0.08	335 719	1.10	79 889	0.56	70 972	0.52	109 106	0.72	75 144	0.73
	-	1 000	-	9 968	0.07	2 720	0.02	-	-	4 300	0.04
	-	248 727	0.81	110 598	0.77	116 604	0.85	274 479	1.80	170 327	1.65
9 286	0.69	9 726	0.03	8 265	0.06	8 015	0.06	29 780	0.20	80 646	0.78
	-	4 500	0.02	3 211	0.02	6 712	0.05	-	-	193	-
10 396	0.77	599 672	1.96	211 931	1.48	205 023	1.50	413 365	2.72	330 610	3.20
214 625	15.88	4 088 416	13.33	1 116 948	7.76	1 216 790	8.90	1 420 612	9.34	937 827	9.08
	1.42		1.69		1.37		1.87		1.53		1.36

Tabell 16 (forts.). Utdrag av

	Lierasylet		Faret		Dale		Valen		Neevengården	
	I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹	I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹	I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹	I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹	I alt	Pr. forplei-ningsdag ¹
<i>Ordinære utgifter:</i> <i>Dépenses ordinaires</i>	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger	1629654	6.27	462 339	4.86	909 593	5.02	760 146	5.06	871 410	5.10
Kosthold	534 841	2.06	184 273	1.94	320 623	1.77	301 657	2.01	411 113	2.40
Sykes atspredelse, flidsbelønninger, bibliotek .	23 329	0.09	6 953	0.07	10 792	0.06	11 569	0.08	10 687	0.06
Vedlikehold av bygnin-ger etc.	² 113838	0.44	41 972	0.44	43 110	0.24	85 643	0.57	121 367	0.71
Inventar	46 478	0.18	18 456	0.20	53 458	0.29	51 498	0.34	94 704	0.55
Lys og brensel	277 138	1.07	69 660	0.73	179 188	0.99	107 463	0.72	151 509	0.89
Medisinske fornødenheter	53 225	0.20	7 274	0.08	23 576	0.13	11 417	0.08	42 312	0.25
Kontorutgifter	15 279	0.06	9 711	0.10	6 448	0.03	6 082	0.04	6 187	0.04
Vask og renhold	44 894	0.17	13 280	0.14	30 669	0.17	10 976	0.07	30 622	0.18
Kleshold og materialer til arbeidsvirksomheten . . .	127 067	0.48	34 044	0.36	48 616	0.27	50 471	0.34	72 773	0.42
Jordbruk, gartneri etc. .	161 510	0.62	82 784	0.87	90 639	0.50	—	—	131 353	0.77
Andre utgifter	32 813	0.13	57 939	0.61	288 290	1.59	121 786	0.81	103 980	0.61
Tilsammen Total	3060066	11.77	988 685	10.40	2005002	11.06	1518708	10.12	2048017	11.98
<i>Inntekter (herunder ikke kurpenger):</i> <i>Recettes.</i>										
Emolumenter	192 112	0.74	75 655	0.80	107 205	0.59	68 405	0.46	104 452	0.61
Kosthold	4 179	0.02	2 700	0.03	13 278	0.08	10 904	0.07	—	—
Jordbruk, gartneri etc. .	190 213	0.73	83 658	0.88	107 425	0.59	—	—	77 806	0.46
Arbeidsvirksomheten . .	25 908	0.10	10 480	0.11	2 051	0.01	35 951	0.24	—	—
Andre inntekter	16 239	0.06	1 124	0.01	626	—	9 947	0.07	4 265	0.02
Tilsammen Total	428 651	1.65	173 617	1.83	230 585	1.27	125 207	0.84	186 523	1.09
<i>Ordinære utgifter, netto</i> <i>Dépenses ordinaires, net</i>	2631415	10.12	815 068	8.57	1774417	9.79	1393501	9.28	1861494	10.89
Pr. bespist individ pr. dag kom kostholdet på ca.		1.57		1.58		1.39		1.46		1.91

¹ Par jour de traitement. ² Her er tatt med kr. 32 947 i krigsskadetrygd. ³ På grunn av utgifter til inventar.

regnskapene for 1947/48.

Rosenberg		Opdøl		Østmarka		Oslo hospitals ³		Dedichens		Møllendal	
I alt	Pr. forplei-ningdag ⁴	I alt	Pr. forplei-ningdag ⁴	I alt	Pr. forplei-ningdag ⁴	I alt	Pr. forplei-ningdag ⁴	I alt	Pr. forplei-ningdag ⁴	I alt	Pr. forplei-ningdag ⁴
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
193 953	4.45	527 904	4.27	665 656	5.59	289 245	4.61	263 969	5.80	169 854	4.89
93 160	2.13	226 570	1.83	211 408	1.78	127 820	2.04	180 554	4.00	56 076	1.62
2 655	0.06	10 424	0.08	8 026	0.07	2 887	0.04	2 308	0.05	2 520	0.07
10 967	0.25	53 172	0.43	75 206	0.63	28 102	0.45	43 049	0.94 ⁴	23 066	0.66
10 078	0.23	34 785	0.28	38 046	0.32	20 504	0.33	—	—	—	—
20 081	0.46	128 039	1.04	151 282	1.27	51 780	0.83	48 057	1.05	18 341	0.53
889	0.02	21 770	0.18	18 806	0.16	6 050	0.10	18 351	0.40	1 057	0.03
508	0.01	5 830	0.05	8 598	0.07	17 390	0.28	2 086	0.04	2 370	0.07
3 583	0.08	20 448	0.17	17 873	0.15	—	—	22 234	0.49	5 608	0.16
22 886	0.53	29 846	0.24	34 621	0.29	3 610	0.06	—	—	11 803	0.34
—	—	132 445	1.07	51 744	0.44	—	—	8 058	0.17	280	0.01
25 654	0.59	1 957	0.02	20 720	0.17	15 618	0.25	75 637	1.66	29 686	0.86
384 414	8.81	1 193 190	9.66	1 301 986	10.94	563 006	8.99	664 303	14.60	320 661	9.24
30 740	0.70	71 220	0.58	95 219	0.80	—	—	—	—	1 400	0.04
—	—	—	—	1 276	0.01	—	—	—	—	6 117	0.18
—	—	135 445	1.10	79 685	0.67	—	—	8 094	0.18	—	—
—	—	3 690	0.03	6 649	0.06	—	—	—	—	—	—
667	0.02	—	—	1 515	0.01	—	—	—	—	—	—
31 407	0.72	210 355	1.71	184 344	1.55	—	—	8 094	0.18	7 517	0.22
353 007	8.09	982 835	7.95	1 117 642	9.39	563 006	8.99	656 209	14.42	313 144	9.02
	1.71		1.52		1.41		1.53		2.72		1.24

omlegging av regnksapsåret gjelder oppgaven fra 1/7 1947 til 31/12 1948. ⁴ Her er tatt med

**Tilleggstabell 1. Sinnssyke forpleid med statsbidrag etter lov av
5/6 1925, og utgiftene ved forpleiningen for stat og kommune
tilsammen i 1948.¹**

*Le nombre des aliénés dont l'entretien est partiellement à la charge de l'Etat d'après la
loi du 5/6 1925 et les frais totaux de l'entretien de ces aliénés (les frais
de l'Etat et des communes ensemble) en 1948.¹*

Hjemstavn <i>Domicile</i>	Sinnssyke <i>Nombre des aliénés</i>		Utgifter <i>Frais totaux</i> kr.	Hjemstavn <i>Domicile</i>	Sinnssyke <i>Nombre des aliénés</i>		Utgifter <i>Frais totaux</i> kr.
	I alt <i>Total</i>	Derav på sinnssykehuis <i>Dont dans les hospices²</i>			I alt <i>Total</i>	Derav på sinnssykehuis <i>Dont dans les hospices²</i>	
Østfold <i>Byer. Villes</i> Bygder. <i>Distr.rur.</i>	843 249 594	540 156 384	1 917 650 598 879 1 318 771	Rogaland <i>Byer</i> Bygder	1 014 476 538	541 284 257	2 347 409 1 115 175 1 232 234
Akershus <i>Byer</i> Bygder	619 — 619	399 — 399	1 486 938 1 486 938	Hordaland	1 184	584	1 896 889
Bergen				Bergen	633	443	2 145 634
Oslo	2 399	1 639	5 333 615	Sogn og Fjordane <i>Byer</i> Bygder	509 — 509	307 — 307	1 075 777 — 1 075 777
Hedmark <i>Byer</i> Bygder	746 48 698	614 37 577	1 790 612 127 639 1 662 973	Møre og Romsdal <i>Byer</i> Bygder	826 171 655	437 105 332	874 654 389 939 484 715
Oppland <i>Byer</i> Bygder	532 33 499	399 20 379	1 408 714 84 605 1 324 109	Sør-Trondelag <i>Byer</i> Bygder	813 296 517	592 226 366	1 808 918 710 009 1 098 909
Buskerud <i>Byer</i> Bygder	787 197 590	548 138 410	1 557 416 437 349 1 120 067	Nord-Trøndelag <i>Byer</i> Bygder	363 26 337	245 17 228	750 296 48 668 701 628
Vestfold <i>Byer</i> Bygder	799 245 554	583 168 415	1 858 120 586 676 1 271 444	Nordland <i>Byer</i> Bygder	872 83 789	503 52 451	1 636 431 193 096 1 443 335
Telemark <i>Byer</i> Bygder	779 222 557	456 119 337	1 754 968 459 630 1 295 338	Troms <i>Byer</i> Bygder	382 75 307	214 58 156	776 657 176 343 600 314
Aust-Agder <i>Byer</i> Bygder	433 102 331	220 54 166	844 888 194 233 650 655	Finnmark <i>Byer</i> Bygder	303 50 253	226 33 193	608 438 89 640 518 798
Vest-Agder <i>Byer</i> Bygder	727 274 453	350 148 202	1 184 211 359 244 824 967	Riket i alt <i>Byer</i> Bygder	15 563 5 579 9 984	9 840 3 697 6 143	33 058 235 13 050 374 20 007 861

¹ I tabellen er ikke tatt med utlendinger og hjemstavnslose sinnssyke. *Le tableau ne comprend pas les étrangers et les aliénés sans domicile.*

² Sinnssyke som enten hele året eller i en del av året har vært forpleid i sinnssykehuis. *Aliénés traités toute l'année ou partie de l'année dans un hospice d'aliénés.*

Tilleggstabell 3. Sinnssykeerklæringer utstedt av de offentlige leger og andre praktiserende leger i 1948.

Le nombre des personnes déclarées aliénées par les médecins publics et les praticiens en 1948.

Fylker Préfectures	Utstedte sinnssyke- erklæringer i året Nombre des personnes déclarées aliénées					Av de erklært sinnssyke i året ble innlagt på sinnssykehus Dont reçus dans les hospices				
	I alt Total	M	H	K	F	I alt Total	M	H	K	F
Østfold	122	56		66		110	53		57	
Akershus	113	67		46		103	61		42	
Oslo	231	115		116		158	76		82	
Hedmark	111	60		51		91	55		36	
Oppland	75	43		32		61	35		26	
Buskerud	114	54		60		99	49		50	
Vestfold	106	56		50		100	52		48	
Telemark	85	44		41		72	37		35	
Aust-Agder	50	26		24		30	14		16	
Vest-Agder	81	41		40		55	26		29	
Rogaland	121	62		59		71	44		27	
Hordaland	145	74		71		109	62		47	
Bergen	133	65		68		126	61		65	
Sogn og Fjordane	64	34		30		48	23		25	
More og Romsdal	120	72		48		80	52		28	
Sør-Trøndelag	174	70		104		156	62		94	
Nord-Trøndelag	58	26		32		55	25		30	
Nordland	154	76		78		129	66		63	
Troms	72	28		44		60	22		38	
Finnmark	51	27		24		46	25		21	
I alt Total	2 180	1 096		1 084		1 759	900		859	

1

—

—

—

—

—

—

2

3

4

5

